

Metsomäen tuulivoimahanke

Asukaskyselyn tulokset

11.6.2024

Metsomäen tuulivoimahanke

SISÄLLYSLUETTELO

1	Kyselyn tarkoitus.....	2
2	Kyselyn toteutus.....	2
3	Kyselyn tulokset	2
3.1	Taustatiedot	3
3.2	Alueen nykyinen käyttö ja merkitys	8
3.3	Arviot vaikutuksista	16
3.4	Vaihtoehdot	22
3.5	Prosessi, osallistuminen ja vuorovaikutus	28
4	Epävarmuustekijät.....	33
5	Yhteenveto	33

Metsomäen tuulivoimahanke Asukaskyselyn tulokset

1 Kyselyn tarkoitus

Eurowind Energy Oy:n Metsomäen tuulivoimahankkeen suunnittelua ja vaikutusten arviointia varten kerättiin tietoa asukaskyselyllä.

Hankealue sijaitsee noin kaksi kilometriä Mänttä-Vilppulan Kolhon kylästä luoteeseen. Suunniteltu tuulivoimaloiden alue sijaitsee Mänttä-Vilppulan pohjoisosassa Pirkanmaalla, mutta hankkeen vaikutusalue ylittää osin myös Keuruun kunnan alueelle Keski-Suomen maakuntaan. Mäntän, Vilppulan ja Keuruun taajamista etäisyys hankealueelle on noin 15 kilometriä. Hankkeeseen liittyen on käynnissä osayleiskaavan laatiminen sekä ympäristövaikutusten arviointi- eli YVA-menettely.

Asukaskyselyn toteuttaa hanketoimija, Eurowind Energy Oy. Kyselyn teknisestä toteutuksesta ja aineiston käsittelystä vastaa A-Insinöörit Suunnittelu Oy. Asukaskysely toimii kaavaprosessin ja YVA-menettelyn virallisen vuorovaikutuksen tukena. Kyselyn tuloksia käytetään muun muassa vaikutusten arviointiin ja niitä tullaan hyödyntämään hankkeen osayleiskaavaprosessissa sekä YVA-menettelyssä. Osayleiskaavan toteutuksesta vastaa A-Insinöörit Suunnittelu Oy ja YVA-menettelystä Ecobio Oy.

2 Kyselyn toteutus

Metsomäen tuulivoimahankkeen asukaskysely toteutettiin sähköisenä verkkokyselynä. Kyselystä tiedotettiin paikallislehdissä (KMV-lehti ja Suur-Keuruu 3.5.2024). Lisäksi lähialueen loma-asukkaille lähetettiin postitse tiedote kyselystä. Tiedotteessa oli linkki sekä QR-koodi verkkokyselyyn.

Loma-asukkaille lähetetty tiedote lähetettiin alustavista tuulivoimalapaikoista noin 5 km etäisyydelle sijoittuvien kiinteistöjen omistajien osoitteisiin, joiden kiinteistöllä sijaitsee maanmittauslaitoksen maastotietokannan mukaan lomarakennus. Kiinteistöjen omistajien osoitetiedot haettiin maanmittauslaitoksen kiinteistörekisteristä. Tiedotteen vastaanottajia kehoitettiin myös välittämään tieto kyselystä kiinteistön muille asukkaille tai loma-asukkaille. Tiedotteet, yhteensä 225 kappaletta, postitettiin 30.4.2024.

Verkkokysely oli avoinna kaikille vastaajille 3.5–2.6.2024 välisenä aikana. Asukaskyselyn vastaukset ja tiedot on käsitelty anonyymeinä.

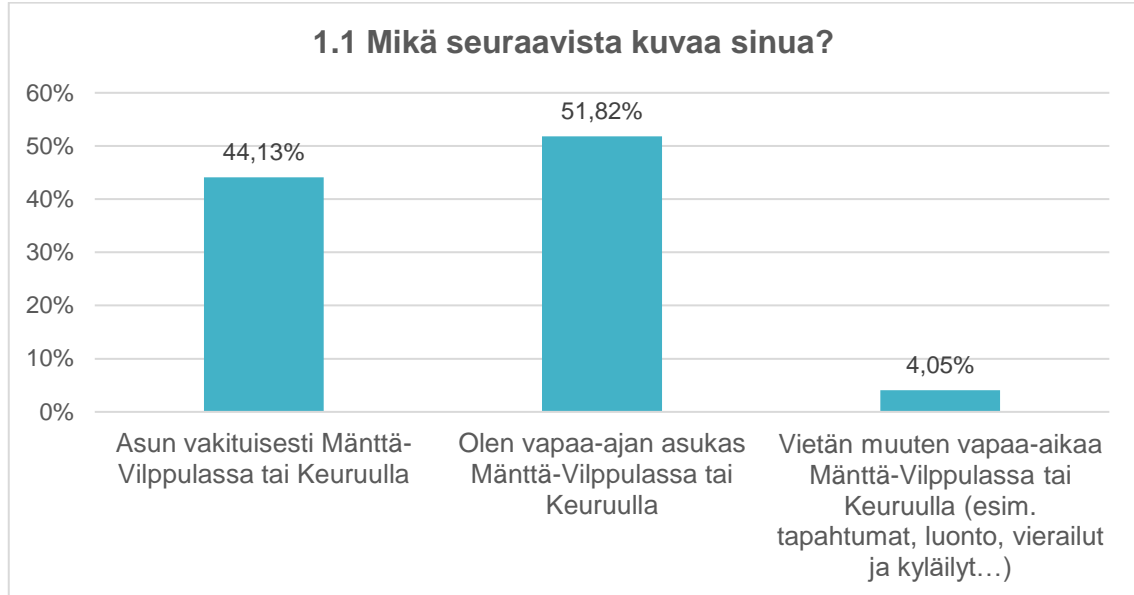
3 Kyselyn tulokset

Kyselyyn saatiin yhteensä 247 vastausta. Vastauksissa huomioitiin ne vastaukset, jotka lähetettiin kyselyn päätteeksi.

Vastaajia pyydettiin merkitsemään kartalle heille tärkeät paikat ja reitit, sekä matkailuun ja muihin elinkeinoihin liittyvät kohteet hankealueella ja hankealueen ympäristössä. Yhteensä kaikkia merkintöjä tehtiin 1069 kappaletta. Tässä raportissa merkinnöistä on esitetty kooste kappaleissa 3.2.1–4 kartoilla. Kaikki aineistot yksityiskohtaisine merkintöineen on välitetty jatkosuunnitteluun ja vaikutusten arviointiin. Lisäksi vastaajat pystyivät merkitsemään kartalta alueita, joihin eivät toivo tuulivoimaloita. Tulokset on kuvattu kappaleessa 3.4.

3.1 Taustatiedot

Noin puolet (52 %) vastaajista on vapaa-ajan asukkaita Mänttä-Vilppulassa tai Keuruulla. Noin 44 % vastaajista asuu vakituisesti Mänttä-Vilppulassa tai Keuruulla ja noin 4 % vastaajista viettää muuten aikaa Mänttä-Vilppulassa tai Keuruulla.

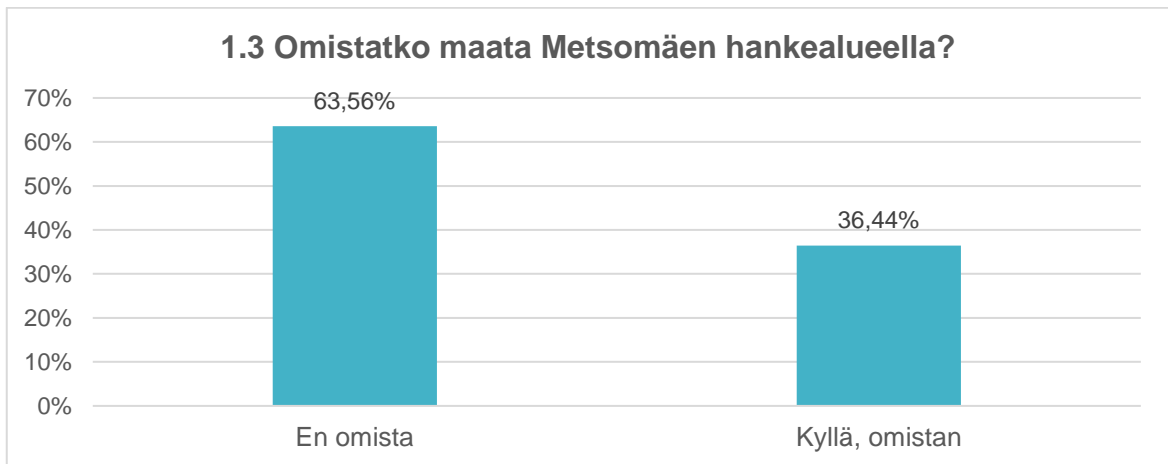
Kuva 1. Vastaajien suhde alueeseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

Suurin osa, noin 85 % vastaajista on yli 40-vuotiaita. Noin 2 % vastaajista on alle 25-vuotiaita, noin 11 % on 25–40-vuotiaita, noin 47 % on 41–60-vuotiaita ja noin 38 % on yli 60-vuotiata. Noin 1 % vastaajista ei halunnut vastata kysymykseen.

Kuva 2. Vastaajien ikäjakauma. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

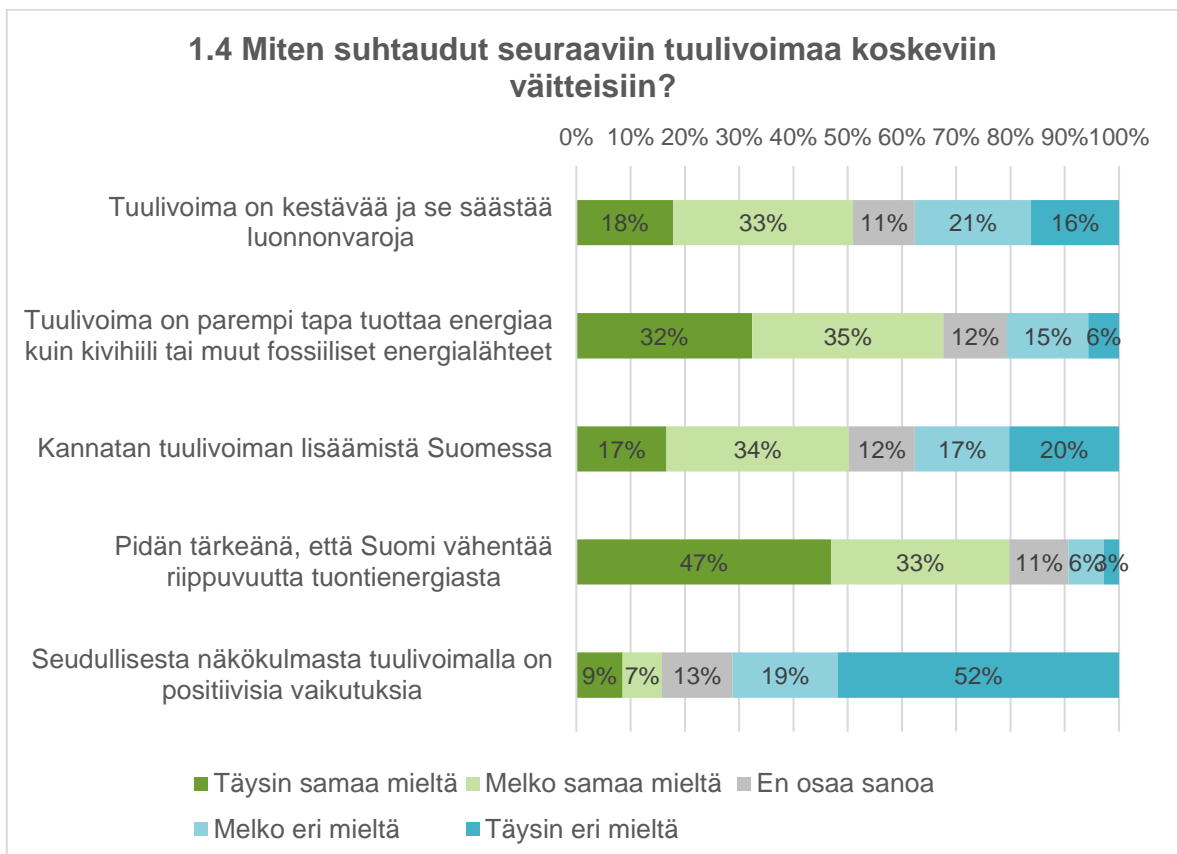
Suurin osa vastaajista, noin 64 %, ei omista maata Metsomäen tuulivoimahankkeen alueella. Noin 36 % vastaajista puolestaan on vastannut omistavansa maata kyseisellä alueella.

Kuva 3. Vastaajien maanomistus hankealueella. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

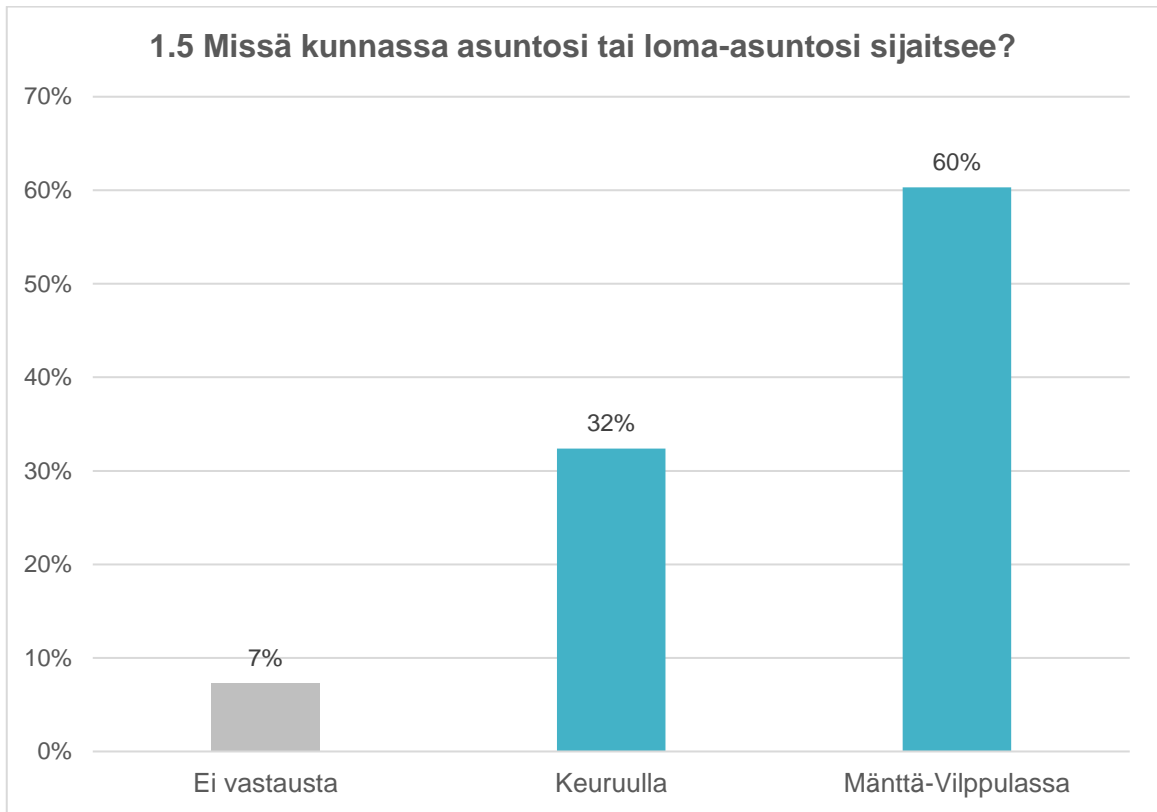
Vastaajia pyydettiin arvioimaan suhtautumistaan tuulivoimaa koskeviin väitteisiin. Suurin osa vastaajista on täysin tai melko samaa mieltä siitä, että tuulivoima on parempi tapa tuottaa energiaa kuin kivihiili tai muut fossiiliset energialähteet ja että on tärkeää, että Suomi vähentää riippuvuutta tuontienergiasta.

Noin puolet vastaajista on samaa mieltä ja noin puolet vastaajista on eri mieltä tai on valinnut vaihtoehdon 'en osaa sanoa' väitteiden 'Tuulivoima on kestävä ja se säästää luonnonvaroja' sekä 'Kannatan tuulivoiman lisäämistä Suomessa'. Puolestaan suurin osa vastaajista on täysin tai melko eri mieltä siitä, että seudullisesta näkökulmasta tuulivoimalla on positiivisia vaikutuksia.

Kuva 4. Vastaajien suhtautuminen tuulivoimaa koskeviin väitteisiin. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

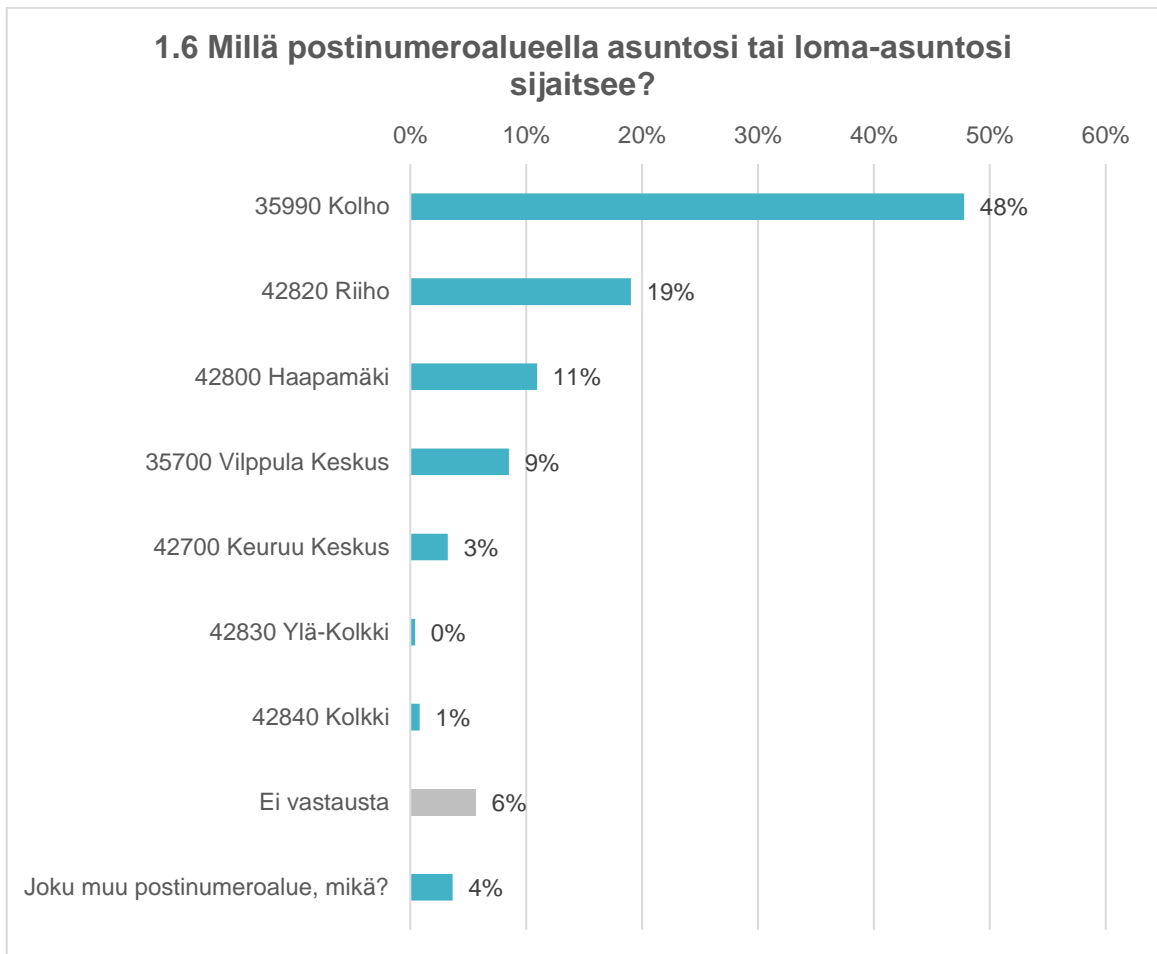
Suurin osa vastaajista on asukas tai loma-asukas Mänttä-Vilppulassa, noin 60 %. Noin 32 % vastaajien asunnoista tai loma-asunnoista sijaitsee Keuruulla. Noin 7 % vastaajista ei vastannut kysymykseen.

Kuva 5. Vastaajien asunnon tai loma-asunnon sijainti kunnittain. Mikäli vastaaja ei ollut vakituinen tai vapaa-ajan asukas Mänttä-Vilppulassa tai Keuruulla vastaajan ei tarvinnut vastata kysymykseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

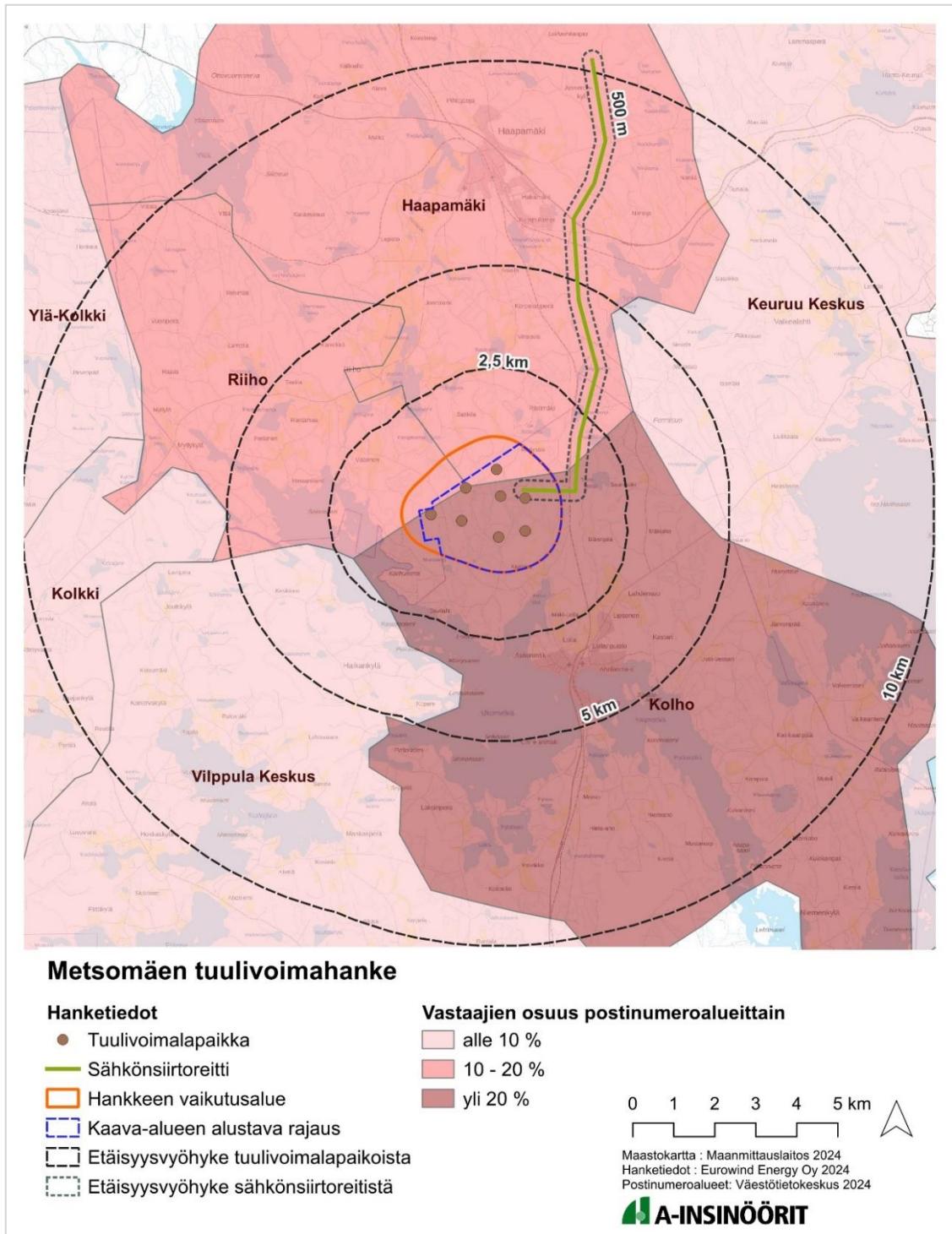
Vastaajia on tavoitettu hankealueen läheisyyteen sijoittuvilta postinumeroalueilta. Eniten vastaajien asuin- tai lomarakennuksia sijoittuu postinumeroalueille 35990 Kolho. Noin 6 % vastaajista ei vastannut kysymykseen.

Muutama vastaaja merkitsi asuin- tai lomarakennuksensa postinumeroalueeksi jonkun muun vaihtoehdon. Muita postinumeroalueita olivat 35820 Asemakulma-Mustalahti, 35800 Mänttä ja 42560 Pohjoisjärvi.

Kuva 6. Vastaajien asunnon tai loma-asunnon sijainti postinumeroalueittain. Mikäli vastaaja ei ollut vakituinen tai vapaa-ajan asukas Mänttä-Vilppulassa tai Keuruulla vastaajan ei tarvinnut vastata kysymykseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

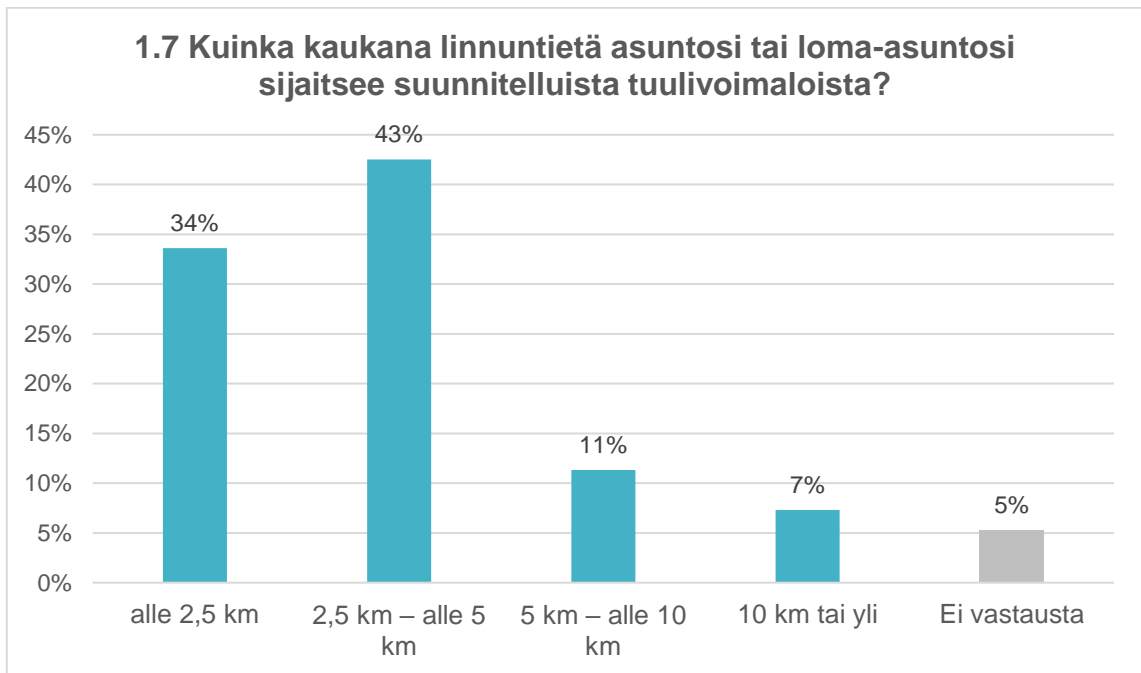

Kuva 7. Vastaajien asunnon tai loma-asunnon sijainti postinumeroalueittain.

Vastaajat arvioivat oman asuin- tai lomarakennuksen etäisyyttä suunnitelluista tuulivoimaloista. Noin 34 % vastaajista arvioi asuin- tai lomarakennuksensa sijaitsevan alle 2,5 km etäisyydellä suunnitelluista voimaloista, noin 43 % arvioi etäisyydeksi 2,5 km – alle 5 km, noin 11 % arvioi etäisyydeksi 5 km – alle 10 km ja noin 7 % 10 km tai yli. Noin 5 % vastaajista ei vastannut kysymykseen.

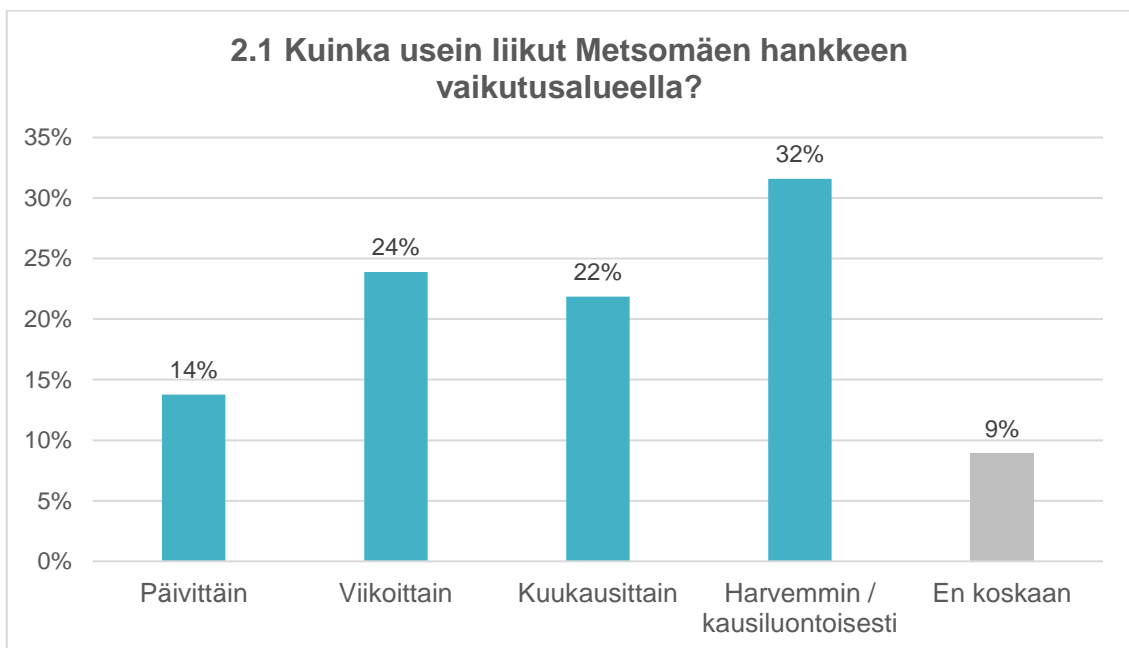

Kuva 8. Vastaajien arvio asuntonsa tai loma-asuntonsa sijainnista suhteessa suunniteltuihin tuulivoimaloihin. Mikäli vastaaja ei ollut vakituinen tai vapaa-ajan asukas Mänttä-Vilppulassa tai Keuruulla vastaajan ei tarvinnut vastata kysymykseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

3.2 Alueen nykyinen käyttö ja merkitys

Vastaajilta kysyttiin kysymyksiä liittyen hankealueeseen (40 dB vyöhyke tuulivoimaloista). Isoin osuus vastaajista, noin 32 %, liikkuu hankealueen vaikutusalueella harvemmin tai kausiluontoisesti. Noin 14 % vastaajista liikkuu alueella päivittäin, noin 24 % vastaajista viikoittain, noin 22 % vastaajista kuukausittain ja noin 9 % ei liiku alueella koskaan.

Kuva 9. Vastaajien liikkuminen hankkeen vaikutusalueella. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

Annettujen vastausten perusteella hankkeen vaikutusalueella pääasiassa retkeillään, ulkoillaan tai tarkkaillaan luontoa (noin 71 % vastaajista), marjastetaan tai sienestetään (noin 66 % vastaajista) sekä rauhoitetaan ja rentoudutaan (noin 61 % vastaajista).

Pienempi osa vastaajista on valinnut myös muita vaihtoehtoja, kuten hiihdon ja lumikenkäilyn, metsästyksen sekä metsätalouden harjoittamisen. Myös muut annetut vaihtoehdot ovat saaneet pienissä määrin vastauksia.

Avoimissa vastauksissa vastaajat ovat kuvanneet alueen käyttöönsä muun muassa seuraavasti:

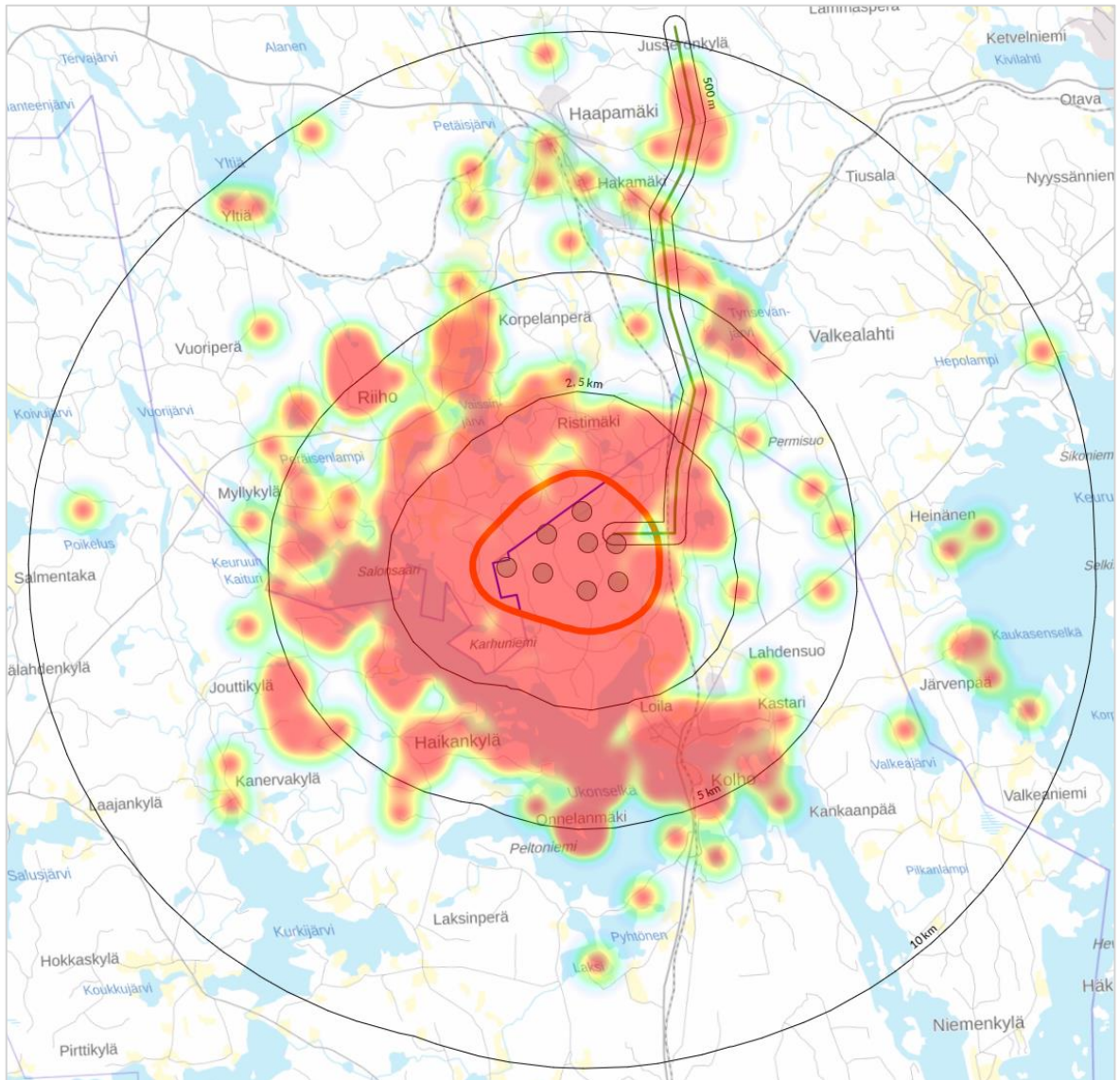
- Alueella tai lähialueella asumiseen tai voimajohdon varrella asumiseen sekä etätöiden tekemiseen ja opiskeluun.
- Kyläyhdistykseen liittyvää matkailutoimintaa sekä Metsomäen laavun ja retkeilyreittien käyttäminen eräilyyn ja siihen liittyvään matkailuun.
- Mökkeilyyn tai tuttavien luona vierailuun, rentoutumiseen luonnonäärellä, luonnon ihailuun ja pimeydestä nauttimiseen, mm. tähtien tarkkailu.
- Lenkkeilyyn tai muuhun urheilutoimintaan.
- Ravihevospasvatukseen ja siihen liittyvään toimintaan.
- Terveystieteiden hoitoon.
- Alueen tiestön kunnossapito toimiin tai muuten alueen läpi liikennöintiin.
- Kalastukseen.

Kuva 10. Vastaajien liikkuminen hankkeen vaikutusalueella käyttötarkoituksen perusteella. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

3.2.1 Tärkeät kohteet

Vastaajat merkitsivät yhteensä 569 karttamerkintää heille tärkeistä kohteista. Merkinnät on esitetty kartoilla heatmap-merkintöinä. Kartoilla on kuvattu myös hankkeen vaikutusalue (oranssi), kaava-alueen alustava rajausta (sininen), tuulivoimalapaikat (pallot), sähkönsiirtoreitti (vihreä) sekä etäisyysvyöhykkeet tuulivoimaloista ja sähkönsiirtoreitistä. Karttamerkintöjä on annettu eniten alle 5 km etäisyydelle hankkeesta sekä sähkönsiirtoreitin varteen.

Kuva 11. Vastajien merkinnät tärkeistä kohteista (heatmap) hankealueen ympäristössä 10 km säteellä. Merkinnät perustuvat vastaajien arvioon kohteen sijainnista.

Uiminen ja kalastus

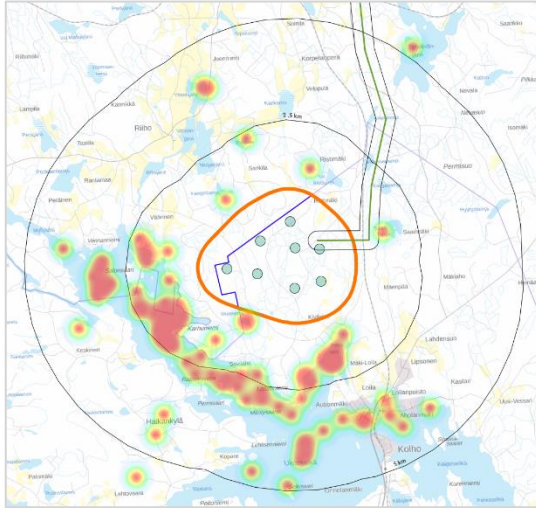
Hankealueelle ei ole osoitettu uimiseen tai kalastukseen liittyviä merkintöjä. Merkinnät sijoittuvat pääasiassa laajasti Ukonselälle sekä pienempien vesistöjen yhteyteen, kuten Ylisen- ja Vaissinjärvelle, Murelammelle, Kangaslammelle, Saarilammelle ja Pieni Ristilammelle.

Ukonselkä on keskeinen virkistyskohde alueella ja vesistössä kuljetaan myös talvisin jäällä. Yksi vastaaja on kuvannut aluetta tärkeäksi erityisesti sen takia, että alueella ei ole valosaastetta ja se soveltuu näin ollen yö- ja astrovalokuvaukseen. Yksi vastaaja on merkinnyt Merraslahden venesataman tärkeäksi yleiseksi paikaksi Ukonselälle kulkiessa.

Ylisenjärven rantaan sijoittuu Riihon yleinen uimaranta. Rantaa kuvataan suosituksi uimarannaksi sekä keskeiseksi kohteeksi matkailutoimintaan liittyvään melontaan. Myös Keurusselkä on merkitty tärkeäksi vesialueeksi virkistyskäytölle.

Marjastus ja sienestys

Hankealueelle on osoitettu useampia marjastukseen ja sienestykseen liittyviä karttamerkintöjä. Eri-tyisesti merkinnät kasautuvat Silmäkkeensuolle Metsomäen pohjoispuolelle, jota vastaajat kuvaavat marjaisaksi suoksi. Muuten marjastukseen ja sienestykseen liittyvät merkinnät sijoittuvat pääasiassa hajanaisesti hankealueelle sekä sitä ympäröiville metsäalueille.

Kuva 12. Uiminen ja kalastus.

Kuva 13. Marjastus ja sienestys.

Retkeily, ulkoilu ja luonnontarkkailu

Hankealueelle sijoittuu useampia retkeilyyn, ulkoiluun ja luonnontarkkailuun liittyviä karttamerkintöjä. Merkinnät sijoittuvat laajasti ympäri hankealuetta, mutta keskittyvät erityisesti Hyvärisenlammelle, Metsomäelle ja mäen eteläpuolelle sekä Silmäkkeensuolle.

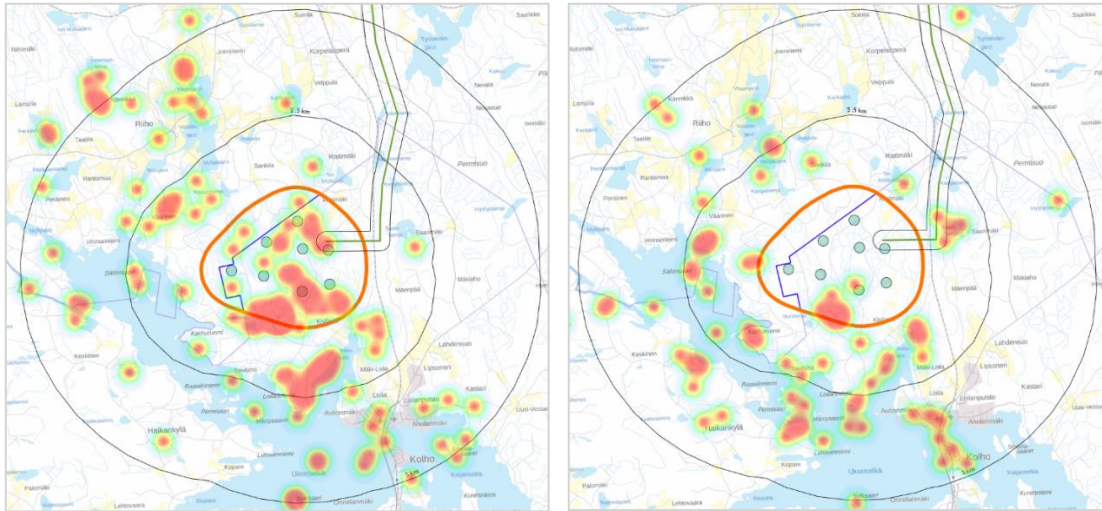
Eri-tyisesti Hyvärisenlampi on karttamerkintöjen perusteella tärkeä virkistyspaikka. Alueen laavut ja luontopolku koetaan retkeilyn ja ulkoilun kannalta tärkeinä kohteina. Hyvärisenlammien retkeilymahdollisuudet ovat tärkeitä myös alueen luontomatkailulle. Hankealueen pohjoispuolen luonnonsuojelualue on merkitty luonnontarkkailun kannalta tärkeäksi kohteeksi.

Hankealueen ulkopuolelle on merkitty myös useita retkeilyn, ulkoilun tai luonnontarkkailun kohteita. Eri-tyisesti Loilanniemeen ja Lusikkalahden luonnonsuojelualueen ympäristöön on osoitettu useampia merkintöjä. Myös Kolhon ja Riihon alueille sijoittuu laaja-alaisesti merkintöjä.

Rauhoittuminen ja rentoutuminen

Hankealueelle on osoitettu rauhoittumisen ja rentoutumisen kohteita erityisesti Hyvärisenlammelle sekä lampea ympäröiville metsäalueille. Muuten rauhoittumisen ja rentoutumisen kohteet kasautuvat pääosin Ukonselälle sekä Ukonselän rannoille ja saarille. Eri-tyisesti alueen järvimaisema koetaan tärkeänä. Myös alueen muut järvet ja pienemmät lammet, kuten Saarilampi, Ristilampi ja Riihon alueen järvet, on merkitty useamman vastaajan mukaan tärkeiksi rauhoittumisen ja rentoutumisen alueiksi.

Kuva 14. Retkeily, ulkoilu ja luonnontarkkailu Kuva 15. Rauhoittuminen ja rentoutuminen

Metsästys

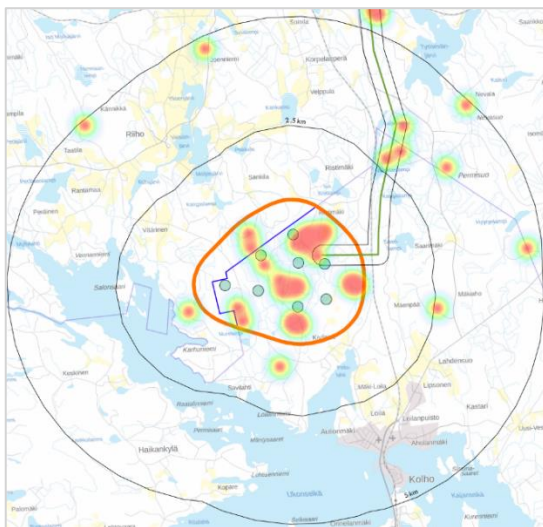
Hankealueelle on osoitettu useampia metsästyksen merkintöjä. Erityisesti merkinnät kasautuvat Silmäkkeensuolle, Ristimäen alueelle, Heinsuonkankaalle sekä Metsomäen eteläpuolelle. Ristimäen alueella olevalla riistapellolla on vastaajien mukaan metsästyksen käyttäyskoppi hirven metsästyksen.

Hankealueen pohjoispuolelle Riihon kylän ympäristöön Keuruun puolelle on osoitettu metsästysalueen merkintä.

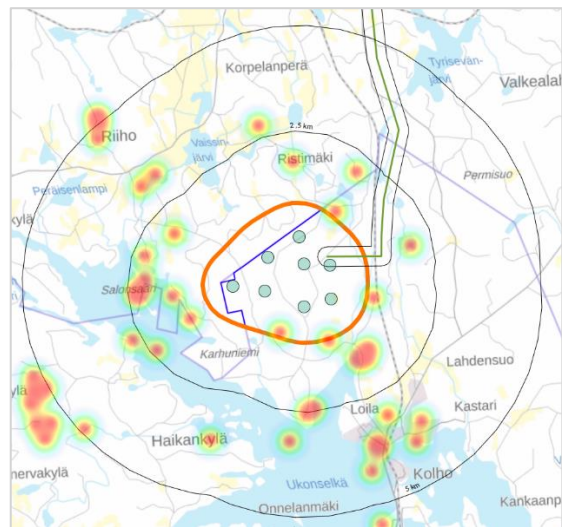
Joku muu tärkeä kohde

Vastaajat ovat merkinneet myös muita tärkeitä kohteita. Pääasiassa kohteita on kuvattu luonnonympäristöön tukeutuvaan virkistykseen ja asumiseen liittyviä merkintöjä.

Kolhon taajamaan sijoittuu useita virkistyskohteita, kuten frisbeegolfia, kesäteatteria, uintipaikkoja, kohtaamispaikkoja sekä retkeilyn kohteita. Himmaan huippu Riihossa on merkitty myös tärkeäksi kohteeksi. Kohteella on myös luontomatkailun näkökulmasta suurta merkitystä.

Kuva 16. Metsästys.

Kuva 17. Joku muu tärkeä kohde.

Sähkösiirtoreitin kohdalle osoitetut merkinnät

Sähkösiirtoreittien varteen on osoitettu muutamia merkintöjä. Merkinnät kohdistuvat reitin etelä- ja pohjoisosiin.

Eteläosan merkinnät sijoittuvat pääasiassa hankealueelle ja kuvaavat alueen käyttöä retkeilyyn, ulkoiluun ja luonnontarkkailuun. Lisäksi Saarilammen ympäristöön on osoitettu niin rauhoittumisen ja rentoutumisen kuin marjastuksen ja sienestyksen kohteita. Reitin pohjoisosan merkinnät kuvaavat pääosin rauhoittumisen ja rentoutumisen kohteita sekä metsänhoitoa.

3.2.2 Tärkeät reitit

Vastaajat merkitsivät yhteensä 209 karttamerkintää heille tärkeistä reiteistä. Reittejä käytetään niin päivittäin, viikoittain, kuukausittain kuin tätä harvemmin. Merkinnät osoittavat pääasiassa retkeily- tai ulkoilureittejä, vesireittejä tai jokapäiväisiä kulkureittejä. Reitit mukailevat alueen tieverkoston ja vesireitit sijoittuvat pääasiassa Ukonselälle, Riihijärvelle, Moijasjärvelle sekä näitä yhdistäville joille. Lisäksi vesireittejä on merkitty Keuruunselälle. Reiteillä on myös luontomatkailuun liittyvää merkitystä.

Erityisesti Riihontie/Loilantie on tärkeä paikallinen kulkureitti alueella asuville sekä loma-asukkaille Riihon kylän ja Kolhon taajaman välillä. Tien yhteyteen on osoitettu myös useampi merkintä Himmaan luontopolusta, joka on tärkeä paikallinen luontopolku.

Muu hankealueelle sijoittuva tiestö on virkistyskäytössä. Alueella muun muassa ulkoillaan, retkeillään, lenkkeillään ja sauvakävellään, ulkoilutetaan koiraa, pyöräillään, hiihdetään tai lumikenkäillään. Virkistysreitit tukeutuvat vahvasti olemassa olevaan tiestöön. Ristimäen alueen tiestöä käytetään myös ravivalmennukseen.

Hankealueen koillispuolelle sijoittuu myös vanha kirkkopolku, jolle ollaan suunnittelemassa matkailupalveluita. Reitti kulkee Riihosta Keuruunselän rantaan ja vesireittiä Keuruulle. Sähkösiirtoreitti ylittää kyseisen merkinnän Saarilammen kohdalla.

Sähkösiirtoreitin varteen sijoittuu jonkin verran virkistysreititejä. Pääasiassa merkinnät kohdistuvat sähkösiirtoreitin eteläosaan Saarilammen läheisyyteen ja Rasinmäentielle, sekä pohjoisosaan Niemelänjärven ja Tyrisenjärven väliin sekä Jusseronkylän suo- ja metsäalueille. Merkinnät liittyvät pääasiassa luonnonympäristöön tukeutuvaan virkistyskäyttöön, kuten ulkoiluun, marjastukseen ja metsästyksen.

3.2.3 Matkailun kohteet

Vastaajat merkitsivät yhteensä 178 karttamerkintää matkailun kohteista. Hankealueelle sijoittuvat merkinnät kuvaavat pääosin matkailun näkökulmasta tärkeitä virkistyskohteita. Eniten tällaisia kohteita sijoittuu Hyvärisenlammelle tukeutuen sen virkistyskohteisiin ja -reitteihin.

Riihon alueen merkinnät kuvaavat pääosin matkailuun liittyviä majoituskohteita, kuten lomamökkejä, leirikeskuksia ja majataloja. Matkailun elinkeinotoiminnan vuokramökkejä sijoittuu Riihosta Moijasjärvelle sekä lähemmäs hankealuetta Kangaslammen tuntumaan. Matkailutoimintaa kuvataan avoimissa vastauksissa tukeutuvan luonnonrauhaan, luonnonympäristön virkistyskohteisiin ja hiljaisuuteen. Erityisesti Riihon leirikeskus on vastaajien mukaan tärkeä leiri-, juhla- ja kurssipaikka alueella. Himmaan näköalatornilla on myös alueen matkailulle tärkeä virkistyskäyttömerkitys.

Ukonelän rannoille sijoittuu myös useampia vuokramökkejä sekä matkailullekin tärkeitä virkistyskohteita. Loilanniemen retkeilyalue laavuineen, leirintäalueineen ja uimarantoineen on tärkeä

vetovoimakohte alueen matkailulle. Myös Lusikkalahden luonnonsuojelualue sekä Ukonselän saarien retkeilymahdollisuudet on osoitettu matkailunkin näkökulmasta tärkeäksi kohteeksi.

Kolhon taajaman palvelut on nostettu vastaajien merkinnöissä tärkeäksi myös alueen matkailun kannalta. Tärkeitä kohteita taajamassa ovat muun muassa uimarannat, rantateatteri ja keskustan palvelut.

Sähkönsiirtoreitin varteen on osoitettu matkailun kohteita ainoastaan reitin eteläosaan, johon sijoittuu virkistykseen tärkeitä metsäalueita. Matkailun merkinnät kuvaavat matkailun näkökulmasta tärkeitä virkistyskohteita, kuten tärkeää vaellusreittiä Saarilammen alueella.

Kuva 18. Matkailun kohteet.

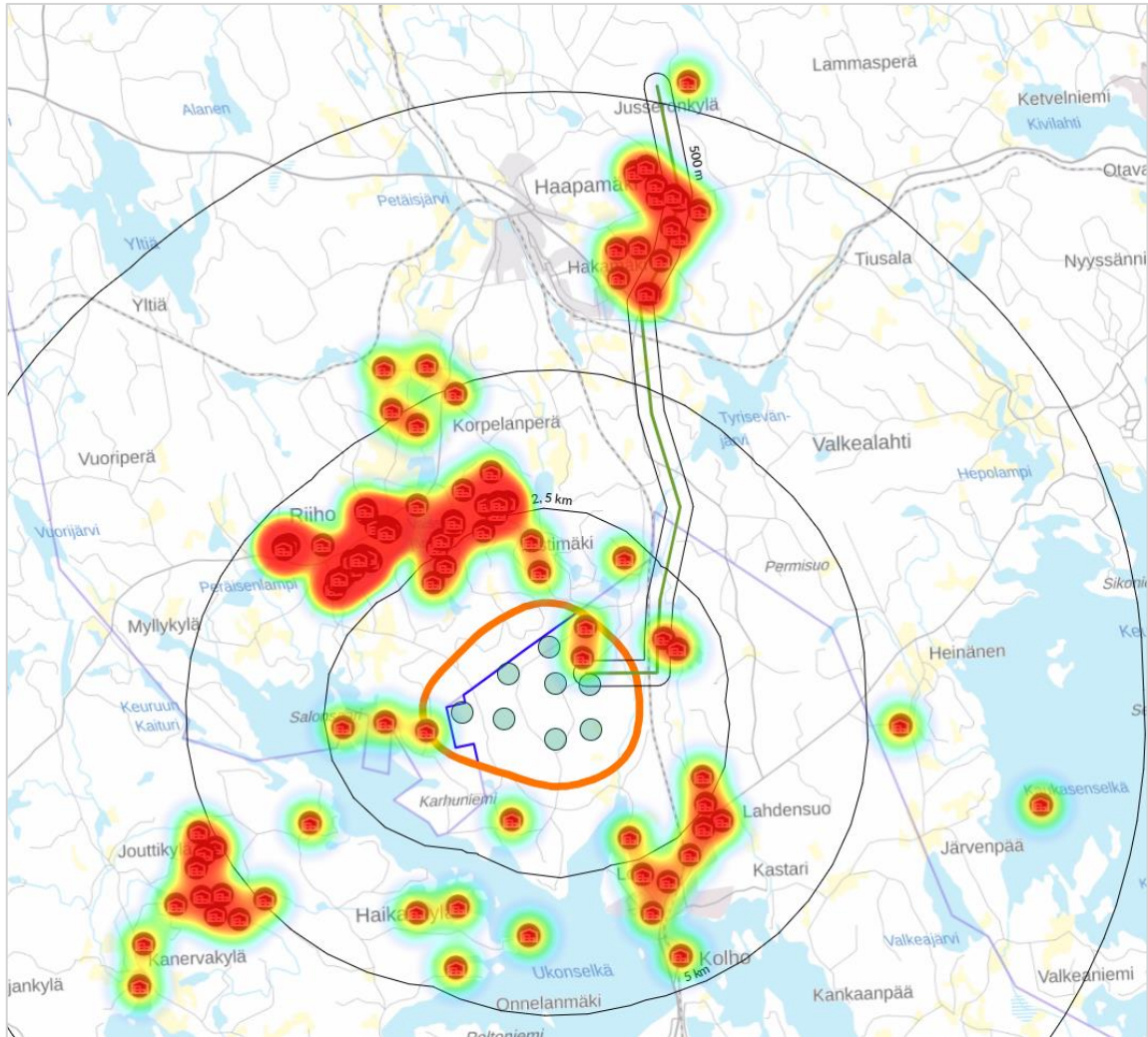
3.2.4 Muut elinkeinoihin liittyvät kohteet

Vastaajat merkitsivät yhteensä 113 karttamerkintää muista elinkeinoihin liittyvistä kohteista. Hannekealueelle sijoittuu vain muutama merkintä. Merkinnät kuvaavat metsätalouden harjoittamisen kohteita.

Riihon alueelle osoitetut merkinnät kuvaavat erilaisia elinkeinotoimintaan liittyviä kohteita. Merkinnät kuvaavat muun muassa hevostiloja, kuten ratsu-, ravi-, kasvatus- ja jalostustoimintaa, lypsykarjatiloihin tai muita maatiloja, kaalinviljelyä ja siihen liittyvää tehdastoimintaa sekä matkailun majoituspalveluita.

Kolhon taajaman alueen merkinnät kuvaavat muun muassa maatiloja, kuten lypsykarjataloja tai lammas-tiloja. Haikankylän eteläpuolelle on osoitettu useampia merkintöjä metsätalouden harjoittamisesta.

Sähkönsiirtoreitin pohjois- ja eteläosaan on merkitty maa- ja metsätalouden harjoittamisen kohteita.

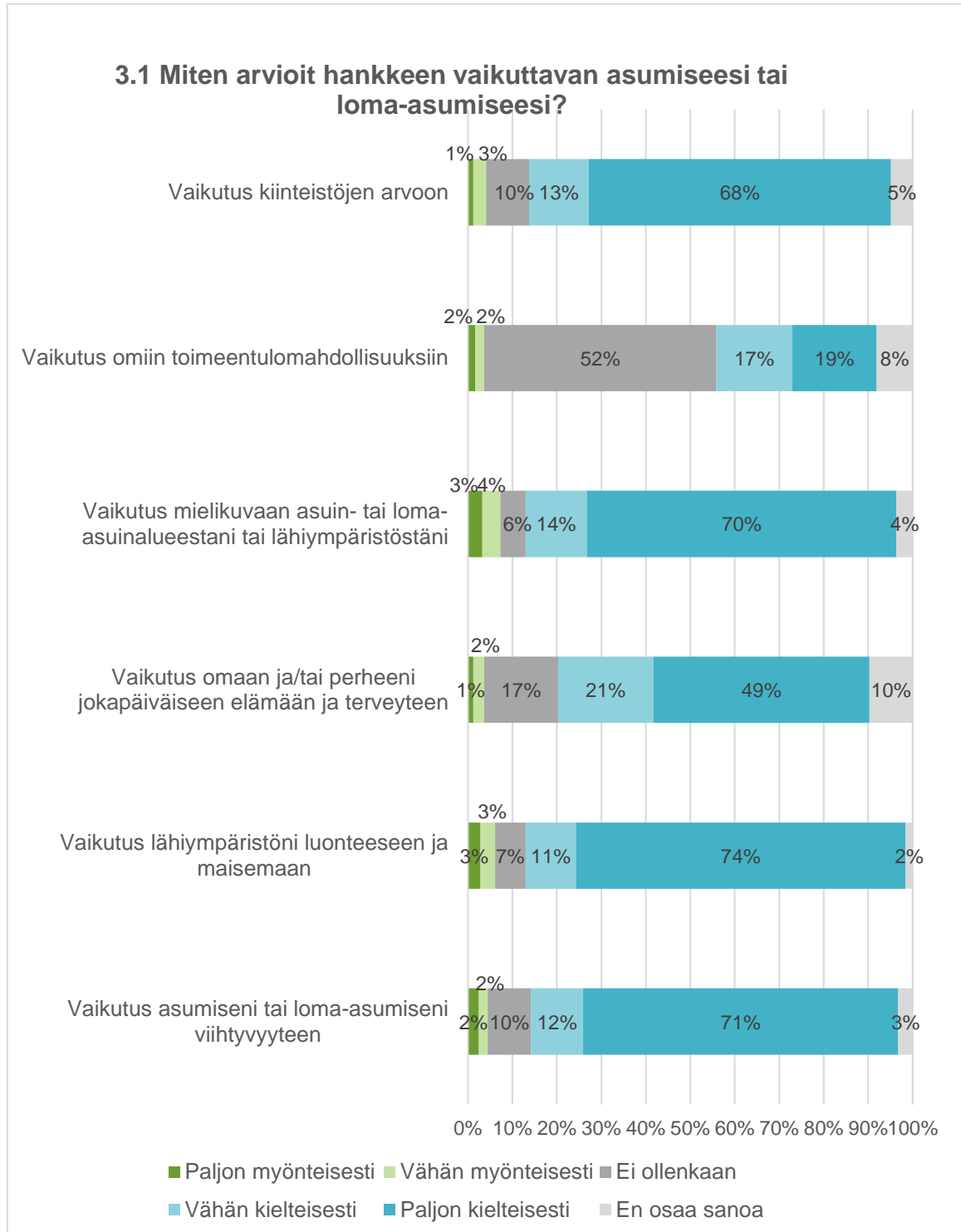
Kuva 19. Muut elinkeinoihin liittyvät kohteet.

3.3 Arviot vaikutuksista

Vastaajat arvioivat hankkeen vaikutuksia teemoittain. Vaikutuksia kysyttiin asumisen ja loma-asumisen, elinkeinojen, harrastus- ja virkistyskäytön näkökulmista sekä hankkeen vaikutuksista vastaajien omaan elämään. Vastaajat arvioivat vaikutuksia asteikolla paljon kielteisesti, vähän kielteisesti, ei ollenkaan, vähän myönteisesti ja paljon myönteisesti. Vastaaja pystyi valitsemaan vaihtoehdon 'En osaa sanoa'.

3.3.1 Vaikutukset asumiseen ja loma-asumiseen

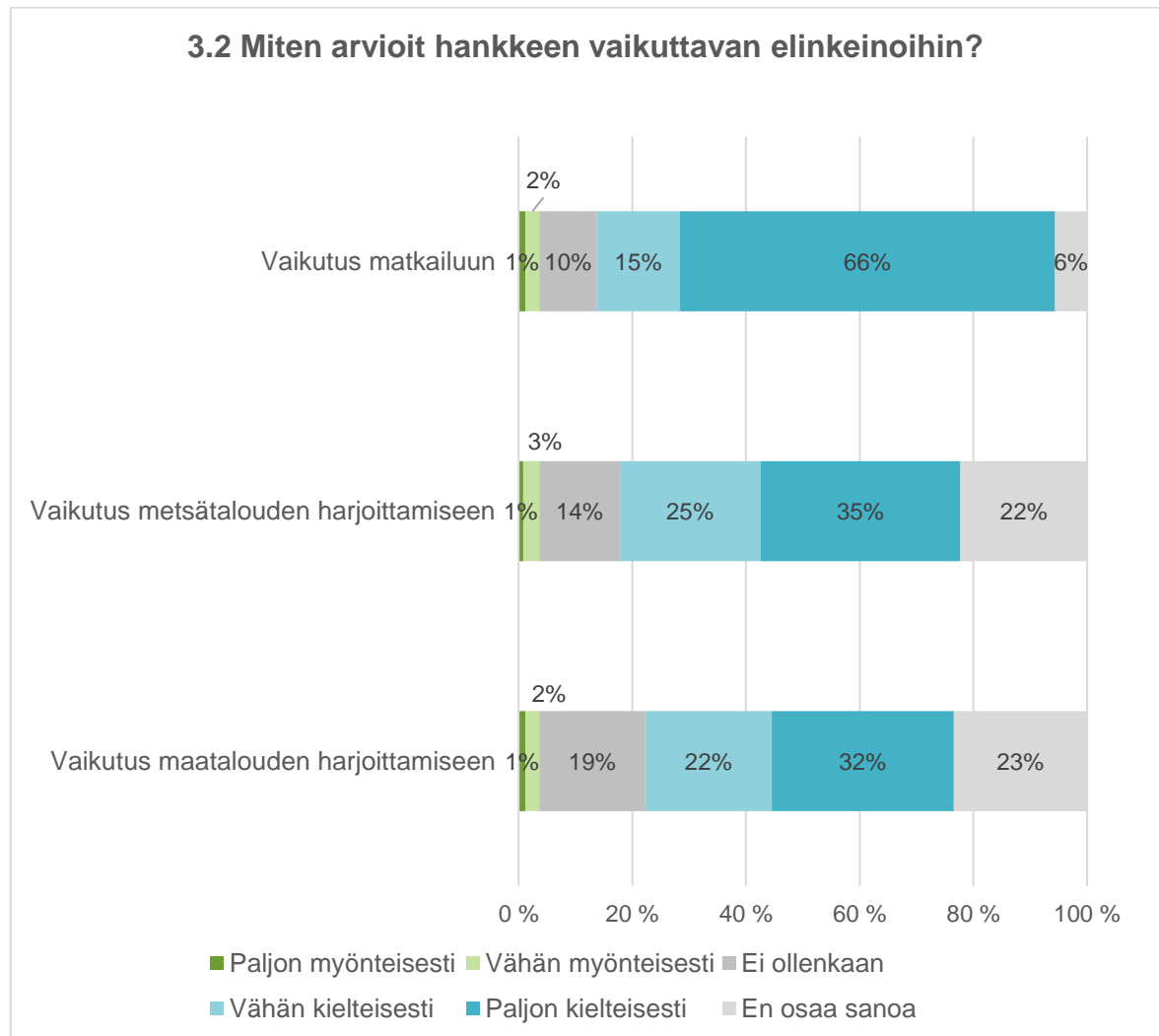
Suurin osa tai lähes suurin osa vastaajista on arvioinut kaikki vaikutukset asumiseen ja loma-asumiseen erittäin kielteisinä, lukuun ottamatta vaikutuksia omiin toimeentulomahdollisuuksiin. Suurin osa vastaajista on arvioinut, että vaikutuksia omiin toimeentulomahdollisuuksiin ei synny.

Kuva 20. Vastaajien arvio vaikutuksista asumiseen ja loma-asumiseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

3.3.2 Vaikutukset elinkeinoihin

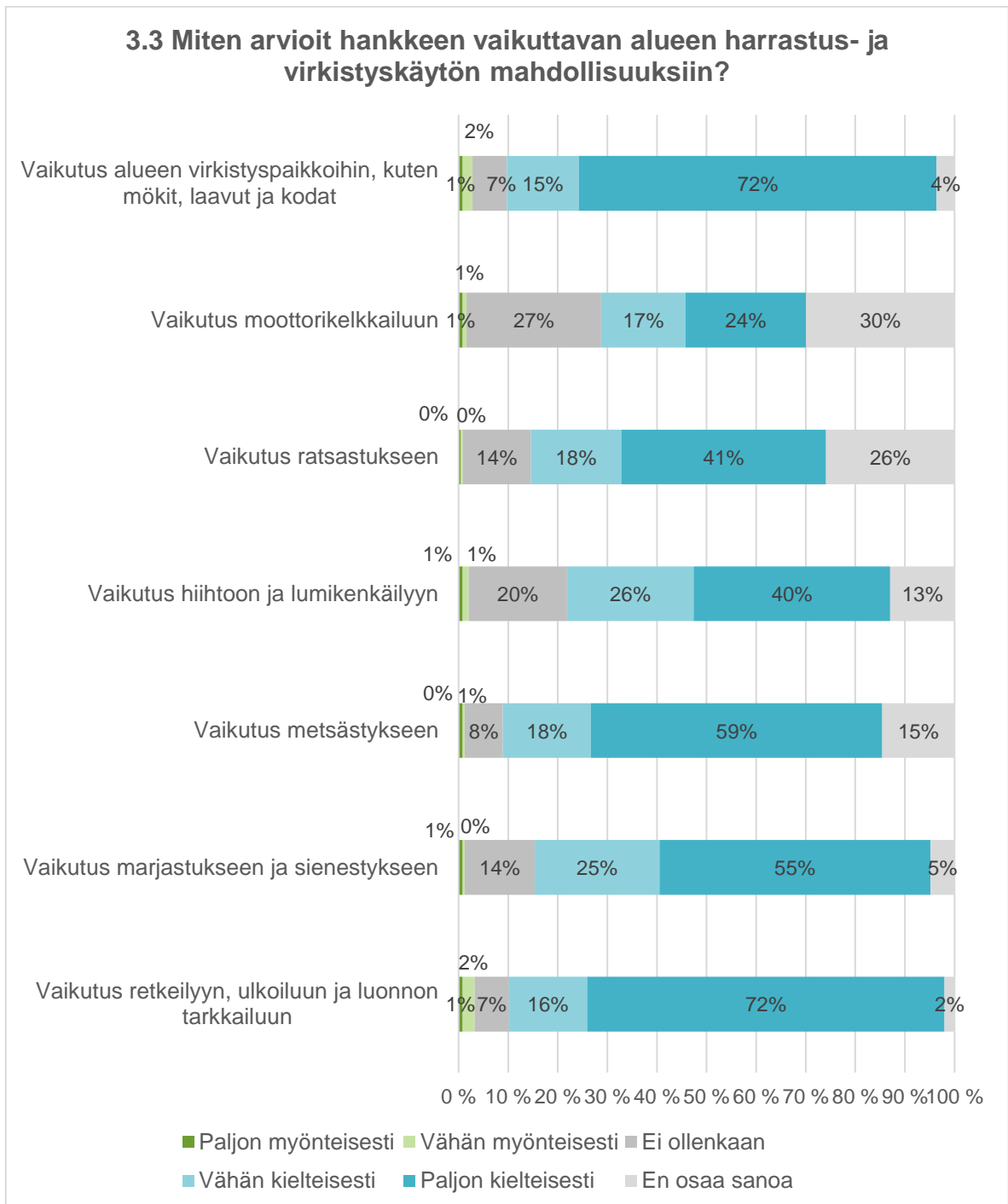
Suurin osa vastaajista on arvioinut vaikutukset matkailuun erittäin kielteisinä. Vaikutukset metsä- tai maatalouden harjoittamiseen on arvioitu olevan melko- tai erittäin kielteisiä suurimman osan vastaajista mukaan.

Kuva 21. Vastaajien arviot elinkeinoihin liittyvistä vaikutuksista. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

3.3.3 Vaikutukset harrastus- ja virkistyskäyttöön

Suurin osa vastaajista on arvioinut kaikki vaikutukset harrastus- ja virkistyskäyttöön kielteisinä. Kuitenkin merkittävä osuus vastaajista on valinnut vaihtoehdot 'En osaa sanoa' tai 'Ei ollenkaan' liittyen kysymykseen moottorikelkkailuun kohdistuvista vaikutuksista. Erityisesti vaikutukset retkeilyyn, ulkoiluun luonnon tarkkailuun sekä alueen virkistyspaikkoihin on arvioitu yli 70 % vastaajista mukaan erittäin kielteisenä.

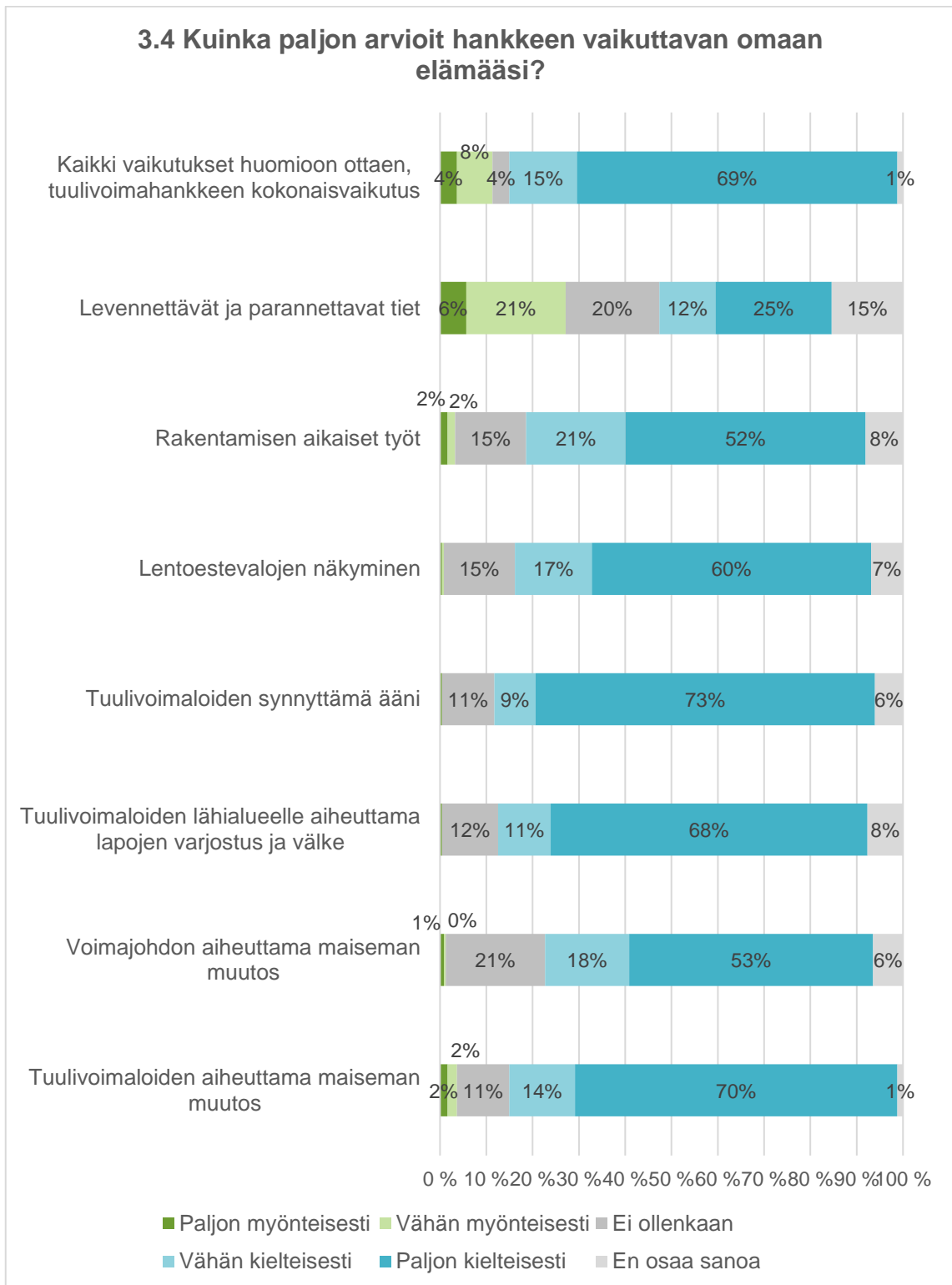

Kuva 22. Vastaajien arvio vaikutuksista harrastus- ja virkistyskäyttöön. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

3.3.4 Vaikutukset vastaajan omaan elämään

Suurin osa vastaajista on arvioinut hankkeen kokonaisvaikutukset erittäin kielteisinä, noin 69 %. Yleisesti hankkeen vaikutukset vastaajan omaan elämään on arvioitu suurimman osan vastaajista mukaan erittäin kielteisenä. Ainoastaan lievennettävien ja parannettavien teiden vaikutukset on arvioitu vaihtelevasti positiivisina (noin 27 %) tai negatiivisina (noin 37 %).

Kuva 23. Vastaajien arviot hankkeen vaikutuksista omaan elämään. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

3.3.5 Merkittävimmät myönteiset ja kielteiset vaikutukset

Vastaajat pystyivät valitsemaan kolme merkittävintä myönteistä vaikutusta. Yli puolet vastaajista (noin 54 %) on valinnut vaihtoehdon 'Ei merkittäviä hyötyjä'. Noin 35 % vastaajista pitää kiinteistöverotuloja yhtenä merkittävämpänä hyötynä, noin 32 % vastaajista pitää energiatuotannon

päästöjen vähenemistä yhtenä merkittävämpänä hyötynä ja noin 28 % vastaajista pitää yhtenä merkittävämpänä hyötynä sitä, että tuulivoima säästää luonnonvaroja.

Noin 9 % vastaajista on valinnut vaihtoehdon 'Joku muu, mikä?'. Osa vastaajista pitää hankkeen myönteisenä vaikutuksena energiaomavaraisuuden parantumista kansallisesti. Osassa vastauksissa korostetaan, että hankkeen hyödyt kohdistuvat lähinnä hankkeen omistajille, kunnalle ja maanomistajille ja haitat kohdistuvat puolestaan lähialueella asuville tai että hyötyjä ei synny. Osa vastaajista myös korostaa, että kuntatalouteen kohdistuvat hyödyt kohdentuvat ainoastaan Mänttä-Vilppulan kaupungille, kun taas haitat jakautuvat myös Keuruun kunnan puolelle.

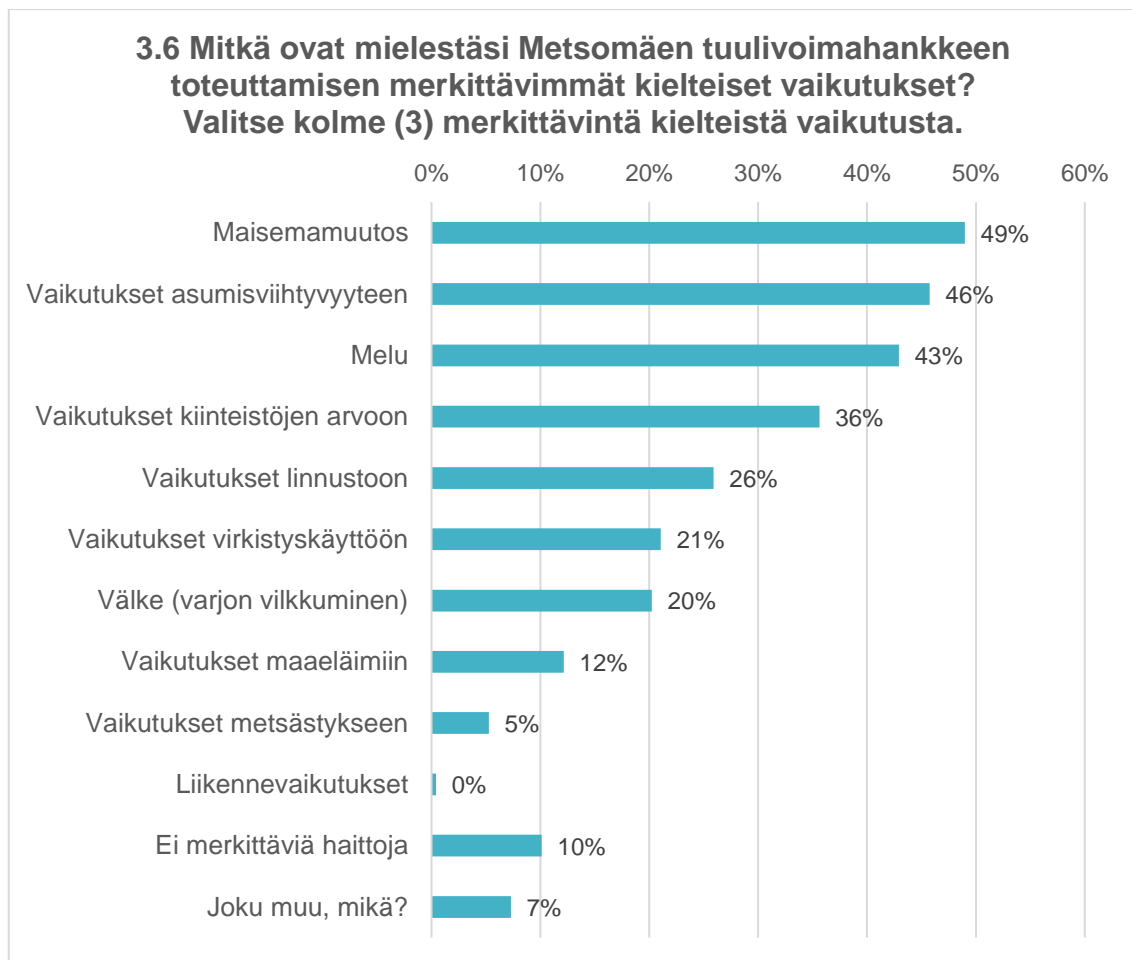
Kuva 24. Vastaajien näkemys Metsomäen tuulivoimahankkeen toteuttamisen merkittävimmistä myönteisistä vaikutuksista. Vastaajia pyydettiin valitsemaan kolme merkittävintä myönteistä vaikutusta. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

Vastaajat pystyivät valitsemaan kolme merkittävintä kielteistä vaikutusta. Lähes puolet vastaajista (noin 49 %) on valinnut yhdeksi merkittävimmistä kielteisistä vaikutuksista maisemamuutoksen. Noin 46 % vastaajista pitää vaikutuksia asumisviihtyvyyteen ja noin 43 % melua yhtenä merkittävimmistä kielteisistä vaikutuksista. Noin 10 % vastaajista ei koe, että hankkeesta syntyy merkittäviä haittoja.

Noin 7 % vastaajista on valinnut vaihtoehdon 'Joku muu, mikä?'. Osa vastaajista korostaa, että kaikki hankkeen kielteiset vaikutukset ovat yhtä merkittäviä. Lisäksi vastaajat nostavat esiin seuraavia kielteisiä vaikutuksia:

- Vaikutukset pohjaveteen, vesistöihin yleisesti sekä maaperän saastuminen
- Vaikutukset terveyteen ja hyvinvointiin. Yksi vastaajista korosti erityisesti haittavaikutuksia aistiherkkien terveyteen ja toinen nosti esiin huolen matalataajuisten äänen vaikutuksista sydänterveyteen.
- Sähkönsiirron lunastuskäytäntöjen epäoikeudenmukaisuus sekä sähkönsiirtoreittien vaikutukset metsätalouden harjoittamiseen.
- Vaikutukset karjatalouteen, jalostuseläimiin kohdistuvat mahdolliset haitat (mm. tiinehtyvyyteen) sekä metsätalouden harjoittamiseen kohdistuvat haitat.
- Luontomatkailuun kohdistuvat haitat. Erityisesti matkailutoimintaan sidottu pääoman arvon aleneminen (mm. kiinteistöt) sekä matkailun merkityksen väheneminen alueella.
- Riihon kylän ja Kolhon taajaman kehitystä estävät vaikutukset sekä loma-asumiseen kohdistuvat merkittävät haitat.
- Onnettomuusriskit

Kuva 25. Vastaajien näkemys Metsomäen tuulivoimahankkeen toteuttamisen merkittävimmistä kielteisistä vaikutuksista. Vastaajia pyydetiin valitsemaan kolme merkittävintä kielteistä vaikutusta. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247)

3.4 Vaihtoehdot

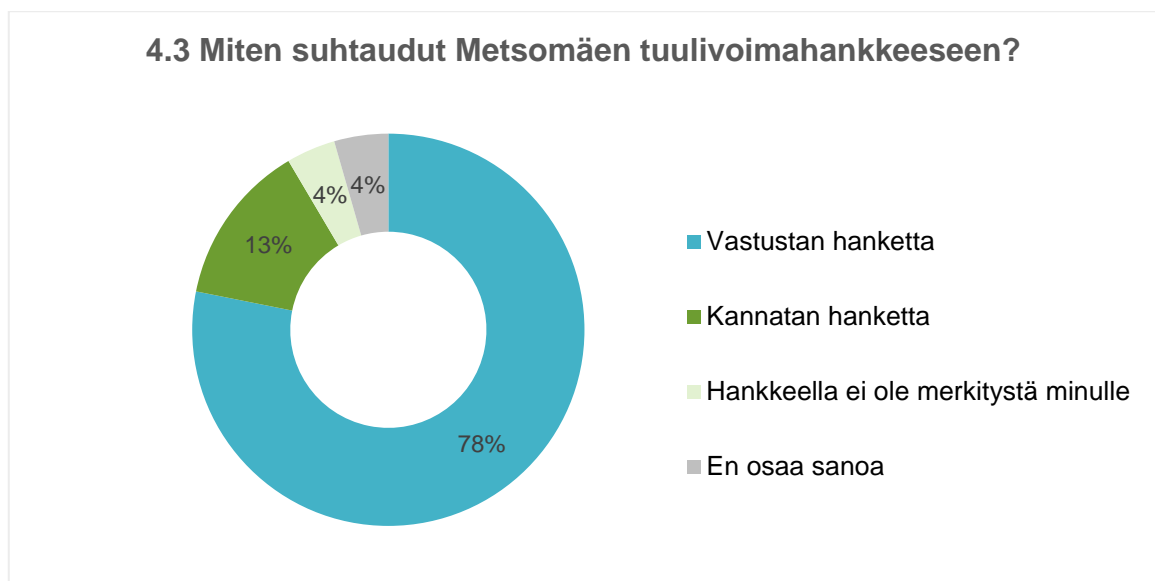
Vastaajille esitettiin kysymyksiä seuraavista hankevaihtoehdoista:

Vaihtoehto 0 (VE 0): Hanketta ei toteuteta.

Vaihtoehto 1 (VE 1): Metsomäen kaava-alueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalaa (korkeintaan 250 m korkeat voimalat).

Sähkösiiro suunnitellaan toteutettavaksi 110 kV:n ilmajohtona. Reitti kulkee Mänttä-Vilppulan ja Keuruun kaupunkien alueilla, koko matkaltaan Haapamäen taajaman itäpuolella. Reitin yhteispituus on noin 12,1 kilometriä. Liittyminen verkkoon tapahtuu Sähkö-Virkeät Oy:n Petäjavesi-Virrat 110 kV voimajohtoon varteen rakennettavalla sähköasemalla.

Vastaajista noin 78 % vastustaa hanketta, noin 13 % kannattaa hanketta ja noin 4 % kokee, että hankkeella ei ole merkitystä itselleen. Noin 4 % vastaajista on valinnut vaihtoehdon 'En osaa sanoa'.

Kuva 26. Vastaajien suhtautuminen hankkeeseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

Vastaajilta kysyttiin, parantaisivatko lievennyskeinot hankkeen hyväksyttävyyttä. Noin 58 % kaikista vastaajista on sitä mieltä, että lievennyskeinot eivät parantaisi hankkeen hyväksyttävyyttä, ja noin 13 % kaikista vastaajista on sitä mieltä, että esitetyt vaihtoehdot ovat hyvät, eikä lieventämiskeinoille ole tarvetta.

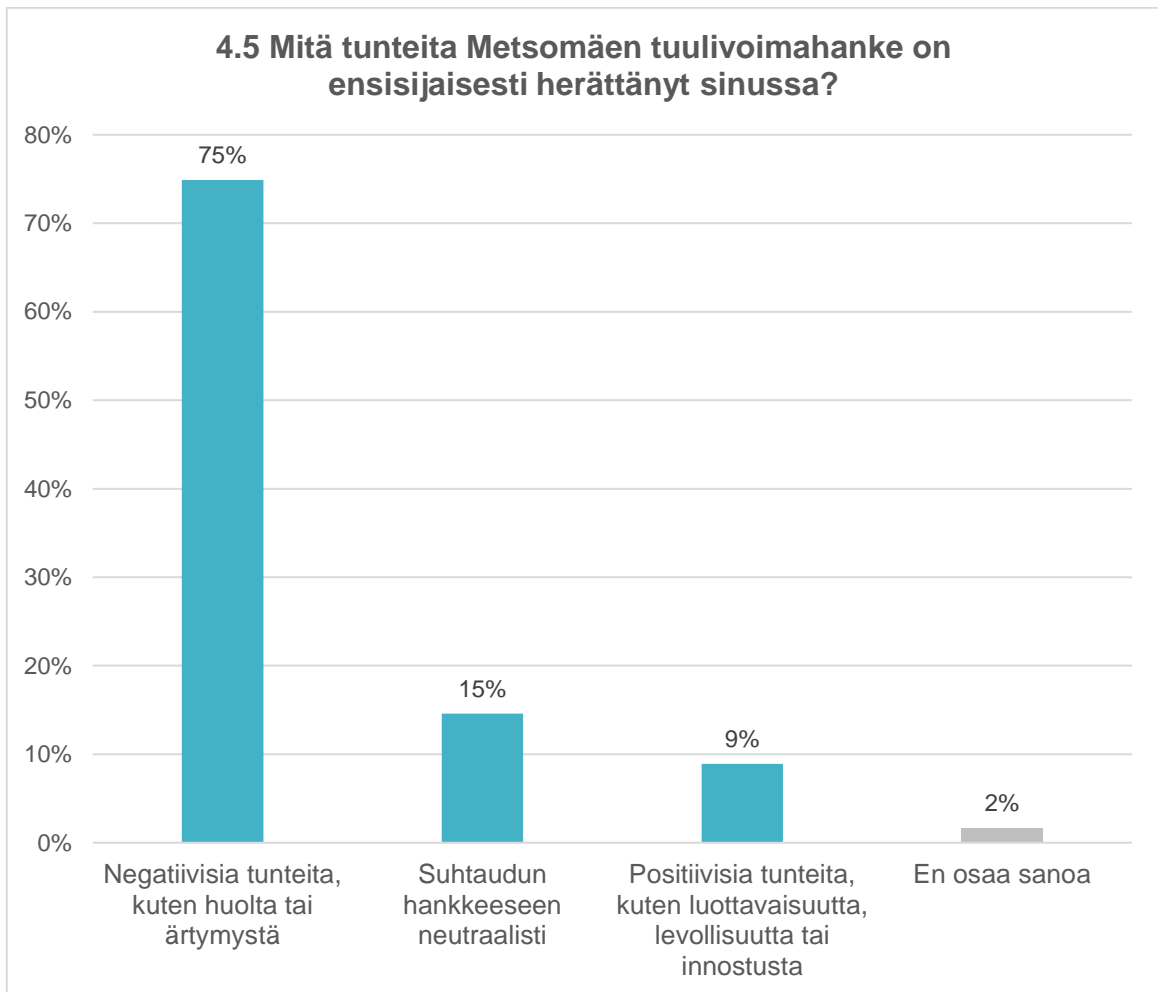
Esitetyistä lievennyskeinoista suosituin vaihtoehto on kaava-alueen sijainnin muuttaminen toisaalle Mänttä-Vilppulan kunnassa. Tätä mieltä on noin 31 % vastaajista. Noin 11 % vastaajista kokee hyvänä lievennyskeinona tuulivoimaloiden määrän vähentämisen esitetystä määrästä. Vain 5 % vastaajista on sitä mieltä, että tuulivoimaloiden sijaintia tulisi muuttaa alustavalla kaava-alueella ja 8 % kokee, että tuulivoimaloiden kokoa tulisi muuttaa.

Noin 7 % vastaajista on ehdottanut lieventämiskeinoksi jonkun muun keinon. Vastaajat kuvaavat keinoiksi muun muassa tuulivoimaloiden sijoittamisen etäämmälle asutuksesta ja määrittämällä riittävän etäisyyden voimaloiden ja asutuksen väliin, siirtolinjan suuntaamisen muualle kuin hankealueesta pohjoiseen, tuulivoimaloiden värityksen (myös lapojen väritys) muuttaminen maaston värejä mukailevaksi, sähkönhinnan lasku tuulivoima-alueiden läheisyydessä asuville, sähkönsiirron rakenteiden pienentäminen tai olemassa olevien sähkönsiirron rakenteiden mahdollisimman kattava hyödyntäminen. Lisäksi muutama vastaaja ehdottaa, että hanke tulisi keskeyttää. Yksi vastaaja toivoo alueelle tuulivoiman sijasta aurinko- tai pienydinvoimalaa.

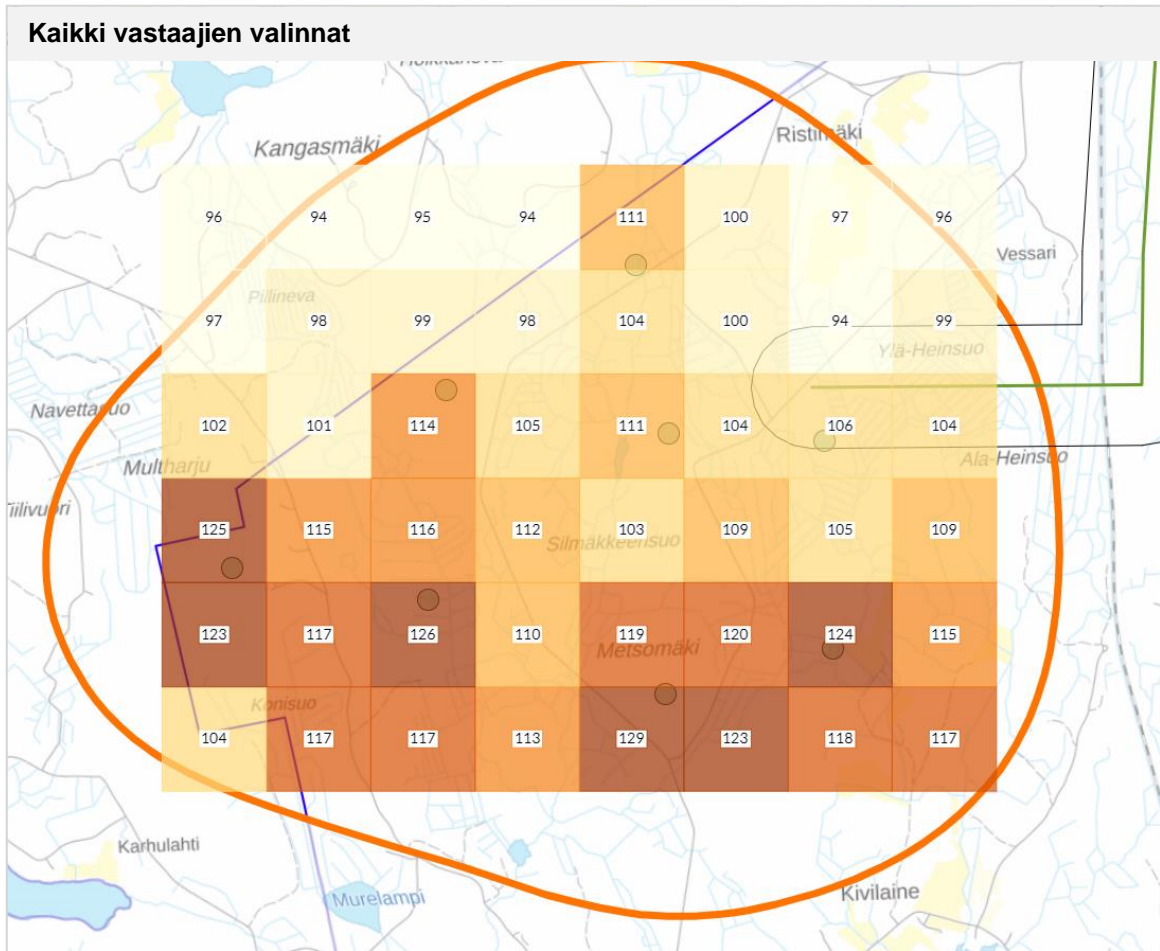
Kuva 27. Vastaajien näkemys lieventämiskeinoista. Vastaajat pystyivät merkitsemään useita vaihtoehtoja. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

Noin 9 % vastaajista kokee, että hanke on ensisijaisesti aiheuttanut positiivisia tunteita, noin 15 % vastaajista suhtautuu hankkeeseen neutraalisti ja suurin osa vastaajista, noin 75 %, kokee, että hanke on herättänyt ensisijaisesti negatiivisia tunteita, kuten huolta tai ärtymystä. Noin 2 % vastaajista on valinnut vaihtoehdon 'En osaa sanoa'.

Kuva 28. Vastaajien kokemus hankkeen herättämistä tunteista. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

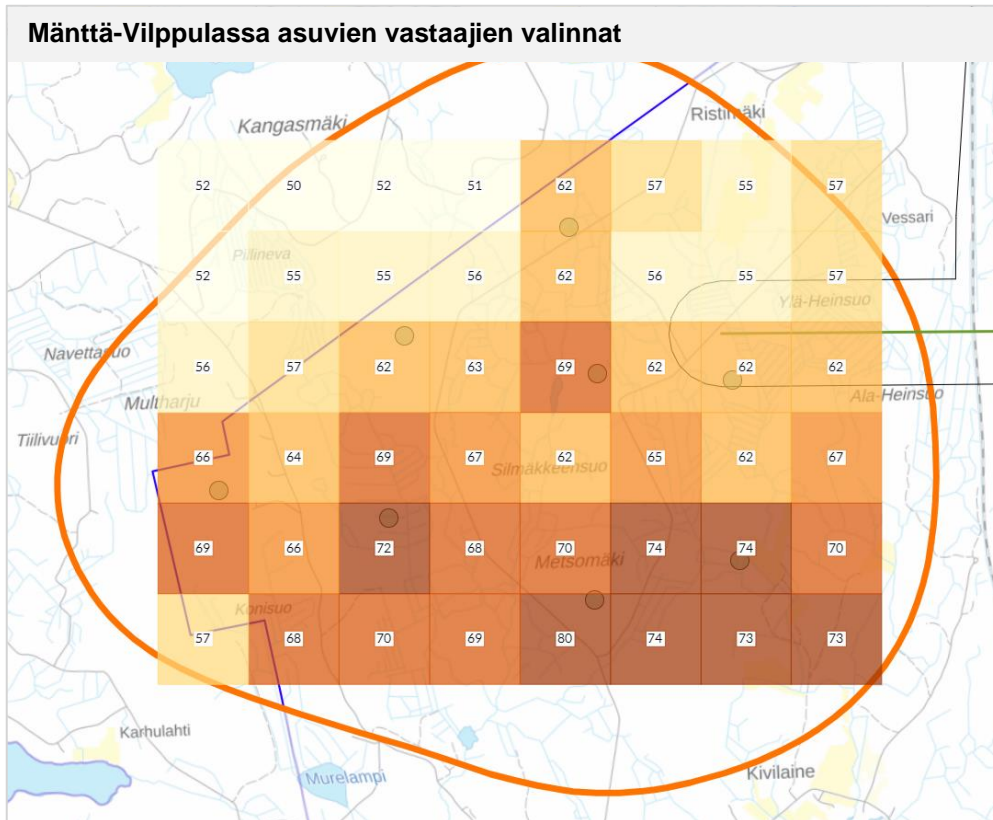
Vastaajat pystyivät valitsemaan kartalla esitetyistä ruudukosta hankealueen osia, joihin eivät toivo tuulivoimaloita. Yhteensä ruutuja merkittiin 5205 kappaletta. Kaikkiin ruudukon ruutuihin on jätetty vähintään 94 merkintää. Eniten merkintöjä annettiin hankealueen eteläosiin Metsomäelle sekä Mänttä-Vilppulan ja Keuruun kuntarajojen tuntumaan. Lisäksi ne ruudut, joihin sijoittuu alustavasti suunniteltu voimalapaikka, ovat keränneet eniten vastaajien valintoja.

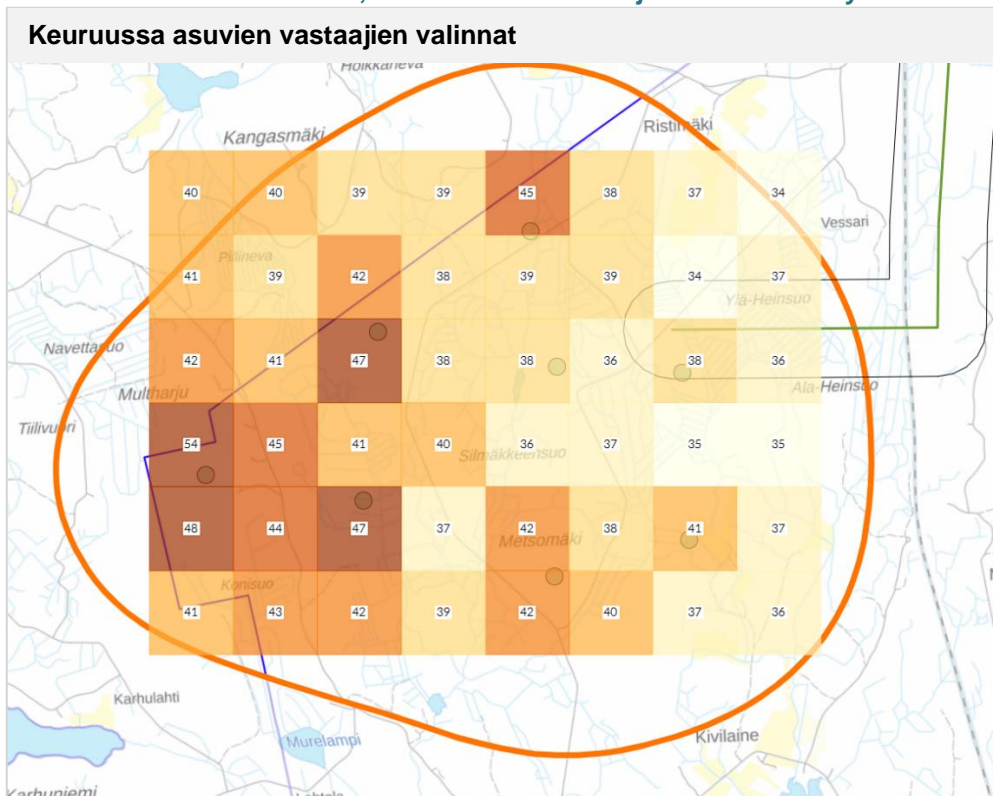
Kuva 29. Valinnat niistä ruuduista, joihin vastaaja ei toivo tuulivoimaloita. Kartassa kuvattu kaikkien vastaajien vastaukset. Ruudukon luku kuvaa sitä lukua, kuinka monta vastaajaa on valinnut kyseisen ruudun.

Ne vastaajat, jotka asuvat tai ovat loma-asukkaita Mänttä-Vilppulassa ovat valinneet eniten ruutuja ruudukon eteläosiin ja Metsomäen ympäristöön. Puolestaan sellaiset vastaajat, jotka asuvat tai ovat loma-asukkaita Keuruulla ovat valinneet eniten ruutuja kuntarajan läheisyydestä sekä ruudukon länsilaidalta.

Annettujen vastausten perusteella tuulivoimaloiden sijaintia toivotaan muutettavaksi suurimman osan vastaajista mukaan pois kuntarajan läheisyydestä sekä hankealueen eteläosista, erityisesti Metsomäen tuntumasta. Kuitenkin merkittävä osuus valinnoista kattaa koko ruudukon.

Kuva 30. Valinnat niistä ruuduista, joihin vastaaja ei toivo tuulivoimaloita. Kartassa kuvattu niiden vastaajien vastaukset, jotka asuvat tai ovat loma-asukkaita Mänttä-Vilppulassa. Ruudukon luku kuvaa sitä lukua, kuinka monta vastaajaa on valinnut kyseisen ruudun.

Kuva 31. Valinnat niistä ruuduista, joihin vastaaja ei toivo tuulivoimaloita. Kartassa kuvattu niiden vastaajien vastaukset, jotka asuvat tai ovat loma-asukkaita Keuruussa. Ruudukon luku kuvaa sitä lukua, kuinka monta vastaajaa on valinnut kyseisen ruudun.

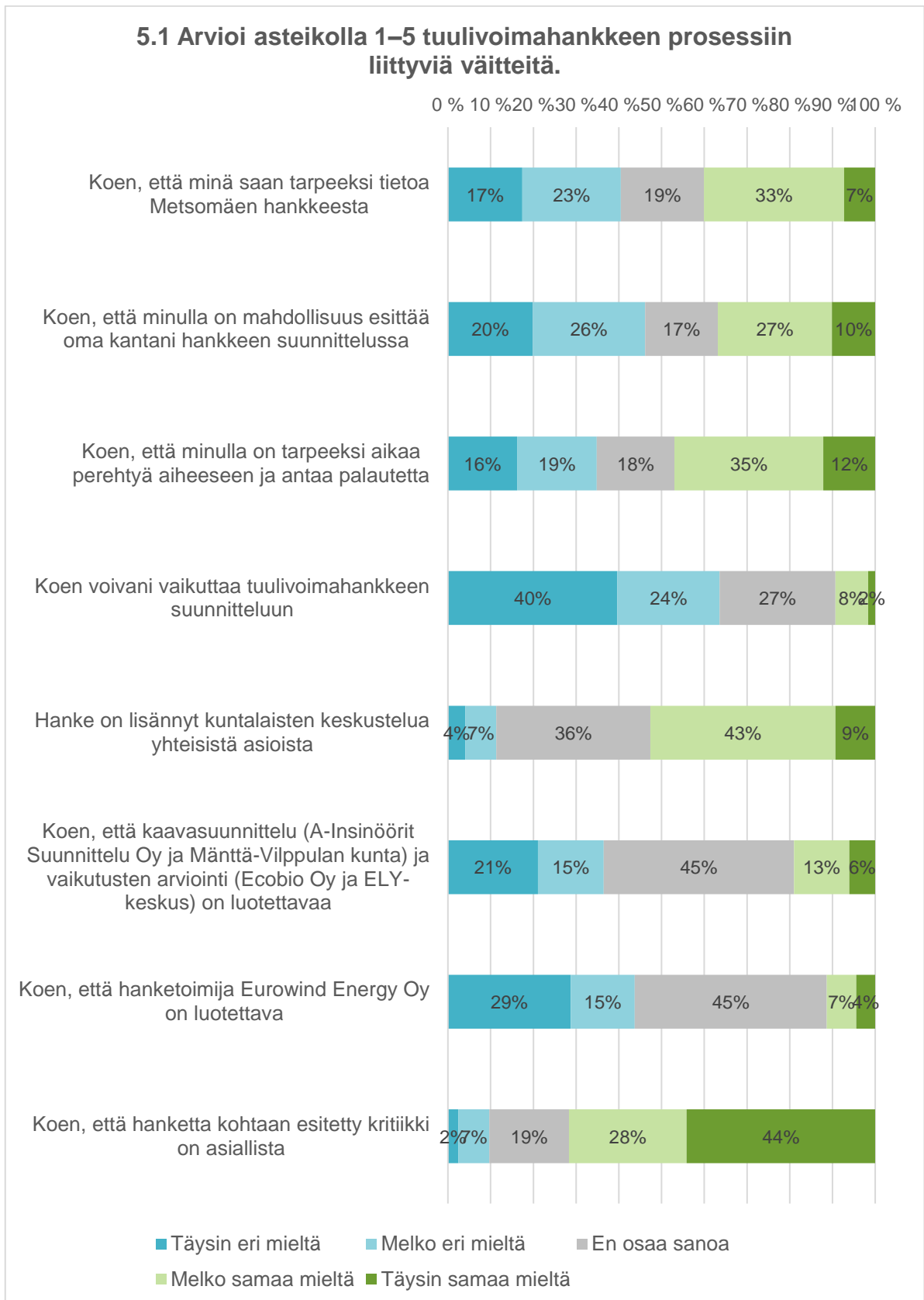
3.5 Prosessi, osallistuminen ja vuorovaikutus

Suurin osa vastaajista on samaa mieltä siitä, että hanke on lisännyt kuntalaisten keskustelua yhteisistä asioista, sekä, että hanketta kohtaan osoitettu kritiikki on asiallista. Suurin osa vastaajista on eri mieltä siitä, että kokee voivansa vaikuttaa tuulivoimahankkeen suunnitteluun.

Vastaajista noin 40 % on eri mieltä, noin 40 % on samaa mieltä väitteiden 'Koen, että minä saan tarpeeksi tietoa Metsomäen hankkeesta', 'Koen, että minulla on mahdollisuus esittää oma kantani hankkeen suunnittelussa.' ja 'Koen, että minulla on tarpeeksi aikaa perehtyä aiheeseen ja antaa palautetta' kanssa. Noin 20 % vastaajista on valinnut vaihtoehdon 'En osaa sanoa'.

Merkittävä osuus vastaajista on valinnut vaihtoehdon 'En osaa sanoa' liittyen väitteisiin kaavasuunnittelun, vaikutusten arvioinnin tai hankekehittäjän luotettavuuteen, noin 45 % vastaajista. Kuitenkin niistä vastaajista, jotka ovat valinneet jonkun muun kuin vaihtoehdon 'En osaa sanoa' kokee olevansa eri mielisiä väitteiden kanssa.

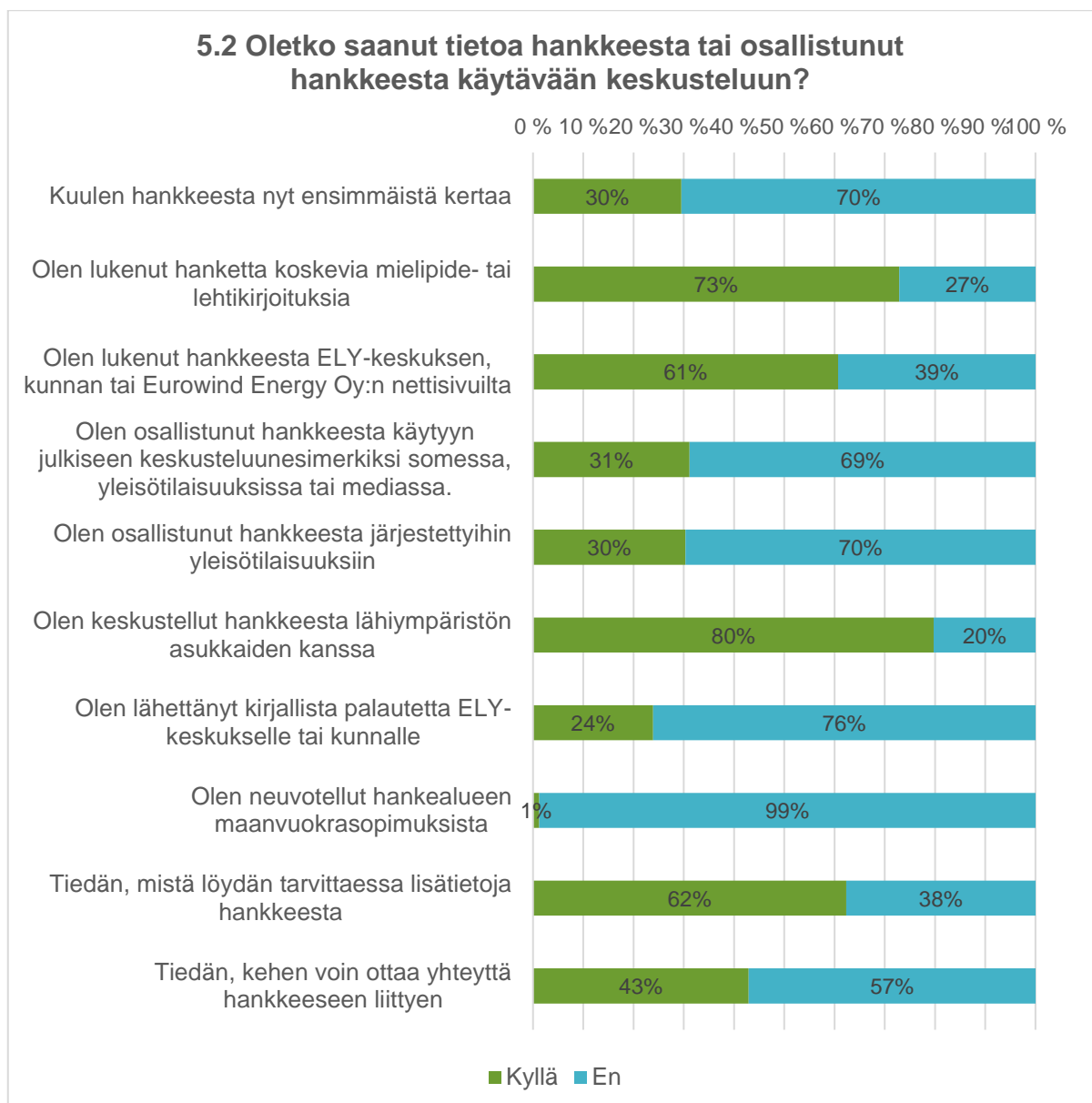
Kuva 32. Vastaajien arviot tuulivoimahankkeen prosessiin liittyvistä väitteistä. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

Yli puolet vastaajista, noin 70 %, on kuullut hankkeesta jo aiemmin ja noin 30 % vastaajista kuulee hankkeesta ensimmäistä kertaa asukaskyselyyn vastatessaan.

Suurin osa vastaajista on lukenut hanketta koskevia mielipide- tai lehtikirjoituksia, lukenut hankkeesta ELY-keskuksen, kunnan tai Eurowind Energy Oy:n nettisivuilta ja keskustellut hankkeesta lähiympäristön asukkaiden kanssa.

Suurin osa vastaajista ei ole osallistunut hankkeesta käytävään julkiseen keskusteluun, osallistunut hankkeesta järjestettyihin yleisötilaisuuksiin, lähettänyt kirjallista palautetta tai neuvotellut hankealueen maanvuokrasopimuksista.

Noin 62 % vastaajista tietää, mistä löytää tarvittaessa lisätietoja hankkeesta. Noin 57 % ei tiedä kehen voi ottaa yhteyttä hankkeeseen liittyen.

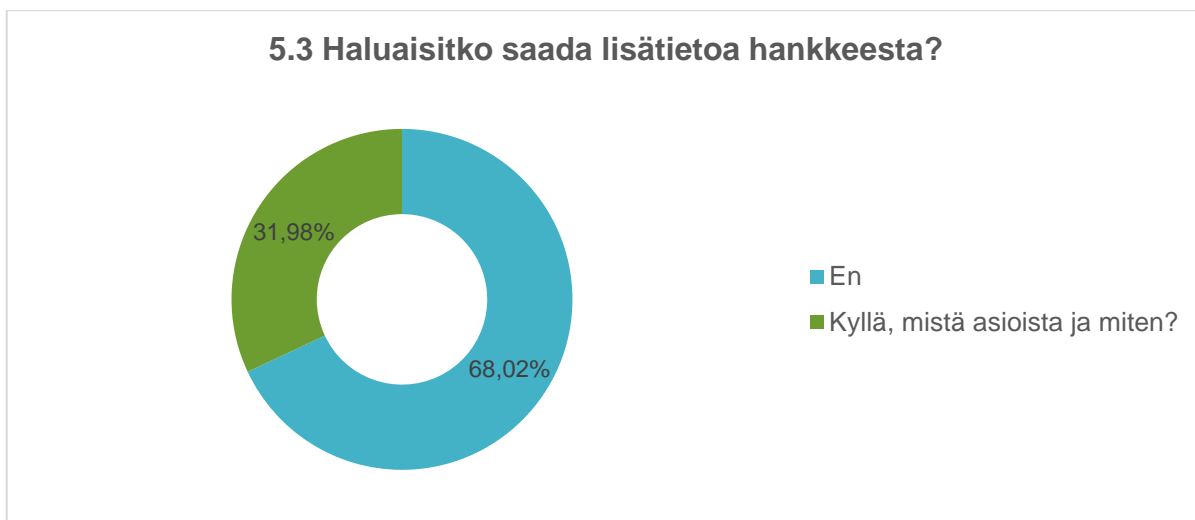

Kuva 33. Vastaajien tietämys hankkeesta ja osallisuudesta hankkeeseen. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

Vastaajista noin 32 % haluaa saada lisätietoa hankkeesta. Vastaajat halusivat tietää lisää seuraavista asioista:

- Mitä korvauksia lähialueen asukkaille osoitetaan (mm. kiinteistön arvon lasku ja asumisviihtyvyyden heikentyminen)? Miten kiinteistöjen arvon alentuminen korvataan?
- Asetetaanko asuinrakennuksien ja voimaloiden väliin tietty vähimmäisetäisyys? Yksi vastaaja suosittelee vähimmäisetäisyydeksi asutukseen 2 km ja järviin 5 km (perustuen Kajaanin toimintatapaan).
- Vaikutuksiin liittyvästä tutkimustiedosta, tehdyistä selvityksistä, vaikutuksista yleisesti ja teemoittain, mm. eläimiin kohdistuvat vaikutukset, maisemavaikutukset ja havainnekuvat, linnusto-vaikutukset, melu, vaikutukset pohjavesiin ja lähteisiin, vaikutukset loma-asutukseen sekä kiinteistöjen arvoon. Havainnekuvia toivotaan useasta suunnasta, mm. Haikankylältä.
- Miten melumallinuksissa huomioidaan aiempaa äänekkäämpien myllyjen melu?
- Miten pohjavesialueita suojellaan?
- Tietoa hyötyjen ja haittojen vertailusta.
- Miten alueella oleva luonnonsuojelualue huomioidaan?
- Miten hanke voidaan estää? Lisäksi muutama vastaaja kritisoi hanketta.
- Hankkeen vaihtoehtoisista sijoituspaikoista sekä miten tuulivoima-alueen paikka on valikoitunut?
- Voiko hankkeen sijoituspaikka muuttua esimerkiksi kyselystä saadun palautteen perusteella?
- Sähkönsiirron reittivaihtoehtoista.
- Hankkeen aikataulusta, päätöksenteosta ja kokonaiskuvasta.
- Hankkeen teknisistä tiedoista, kuten voimalatyypistä ja voimaloiden elinkaaresta.
- Miten usein tuulivoimaloiden voiteluöljyt vaihdetaan, ja kuinka monta tuhatta litraa öljyä/yksikkö? Mistä materiaalista lavat valmistetaan ja missä voimalat valmistetaan?
- Hankkeen riskien arvioinnista sekä siitä, miten Eurowind on varautunut liiketoiminnan mahdolliseen keskeytymiseen?
- Lisätietoja ja tiedotusta hankkeesta toivotaan paikallislehtien ja sosiaalisen median kautta, yleisesti internetistä, tietoa fyysisillä tiedotteilla sekä sähköpostilla. Tietoa toivotaan myös Keuruun kunnan puolella asuville.
- Onko hankkeesta olemassa nettisivut, joiden kautta hankkeesta voi saada lisätietoa? Mistä hankkeesta voi saada tietoa?
- Miten hankkeesta on tiedotettu alueen asukkaita ennen kaavasuunnittelun alkamista?
- Kaavoitusprosessista, kuulemistilaisuuden ajankohdasta ja tiedotusta tilaisuuksista. Lisäksi toivotaan lisää yleisötilaisuuksia.
- Toivotaan, että asukkaiden antama negatiivinen palaute huomioidaan hankkeessa. Miksi lähiasukkailla ei ole mitään sanavaltaa oman ympäristönsä suhteen?
- Kuinka perehtynyt hanketoimija on haitoista, joita on havaittu pienemmissä tuulivoimahankkeissa?
- YVA-menettelyn puolueettomuudesta sekä yleisesti puolueetonta tietoa tuulivoimasta, mm. ulkopuolisen tahon tekemiä selvityksiä melusta ja välkkeestä.
- Onko suunnittelussa ja arvioinnissa hyödynnetty alan asiantuntijoita?

- Työllistymismahdollisuuksista, erityisesti koneurakointiin liittyen.
- Rajoittaako voimalat alueella liikkumista ja kuinka lähelle voimalaa saa mennä?
- Maankäyttösopimuksista mahdollisimman nopeasti, myös liittyen sähkönsiirtoon.
- Miten ja millä aikataululla maanomistajien kanssa on tarkoitus neuvotella voimalinjoista?
- Tämän kyselyn tuloksista.

Kuva 34. Vastaajien tarve lisätiedolle. Vastaukset on esitetty osuuksina koko vastaajien joukosta (% , n=247).

Vastaajat pystyivät jättämään toiveen, miten muuten haluaisivat osallistua hankkeeseen. Useampi vastaaja toivoi, että hanke keskeytetään. Muutama vastaaja toivoi, että alueen asukkaille järjestetään tutustumiskäynti jollekin olemassa olevalle tuulivoimala-alueelle. Myös avointa ja selkeää tietoa sekä ohjeita kirjallisen mielipiteen välittämiseen toivottiin.

Vastaajat saivat jättää muita kommentteja kyselyyn tai hankkeeseen liittyen. Vastaajat jättivät kommentteja muun muassa seuraavista asioista:

- Hankkeen aiheuttamista negatiivisista tunteista ja epäoikeudenmukaisuuden kokemuksista.
- Kehuja hyvästä kyselystä.
- Tuulivoimalat tulisi sijoittaa kauemmas taajamasta.
- Tuulivoima koetaan hyvänä vaihtoehtona, mutta niiden sijoituspaikka lähelle asutusta koetaan vääränä. Myös tuulivoimaloiden sijoittuminen liian lähelle vesistöjä koetaan huonona.
- Toiveita niin hankkeen toteuttamatta jättämisestä kuin toteuttamisesta.
- Hyviä ja huonoja kokemuksia tuulivoimaloista ja niiden läheisyydessä liikkumisesta.
- Koetaan, että tuulivoimaloiden sijoittaminen kuntarajalle on epäoikeudenmukaista niitä kuntalaisia kohtaan, joiden kunnan puolelle tuulivoimaloita tai sähkönsiirtoa ei rakenneta.
- Haitat koetaan hyötyjä suurempana.
- Nostettiin esiin huoli, että sähköinen verkkokysely ei ole välttämättä tavoittanut vanhempaa väestöä alueelta.
- Kyseenalaistuksia Eurowindin taloudellisesta tuloksesta.

- Muistutus Riihon kylän osayleiskaavan laatimisesta sekä hankkeen vaikutuksista kaavan toteutumiseen.
- Huolesta luontoon, ympäristöön ja ihmisten terveyteen, mm. melu.
- Hankkeen vaikutukset koetaan positiivisena verotulojen takia.
- Tämä asukaskysely koetaan turhana ja asukkaiden vaikutusmahdollisuudet vähäisinä. Kuitenkin toivottiin, että kysely tulee vaikuttamaan hankkeeseen.
- Kyselyssä ei ollut riittävästi vastausvaihtoehtoja ja karttasovellus koettiin kömpelönä. Nostettiin esiin huoli siitä, että kaikkia tärkeitä vastauksia ei olla saatu kerättyä.
- Miksi maanomistajiin ei olla oltu henkilökohtaisesti yhteydessä?
- Yksi vastaaja korostaa, että hankkeesta tulee tehdä useampia havainnekuvia ja useasta eri suunnasta.

4 Epävarmuustekijät

Kyselyssä vastaajat joutuivat tulkitsemaan niin hankealuetta kuin sen vaikutusaluetta omasta näkökulmastaan, mikä voi poiketa todellisuudesta jonkun verran. Esimerkiksi oman asuin- tai lomarakennuksen etäisyyden arviointi tuulivoimaloista voi poiketa jonkin verran todellisesta etäisyydestä. Kuitenkin kyselyyn annettujen palautteiden perusteella vastaajilla ei ole ollut haasteita käsittää aluetta tai etäisyyksiä.

Yksi vastaaja nosti esiin, että merkittävät kohteet ja reitit oli haastavaa liittää kartalle. Vastaajien tekemät merkinnät eivät välttämättä täysin vastaa sijainniltaan tai laajuudeltaan heidän todellista näkemystään kohteista tai reiteistä. Yksi vastaaja nosti esiin myös huolen siitä, että kaikki eivät välttämättä sijoittaneet kyselyssä merkintöjä kartalle teknisten haasteiden takia. Kuitenkin merkintöjä saatiin vastaajilta merkittävä määrä. Tulosten tarkastelussa tulee ottaa huomioon se, että merkinnät kuvaavat vain kyselyyn vastanneiden käsitystä alueesta ja sen ominaisuuksista.

Kyselyn avoimissa kommentteissa nostettiin esiin huoli siitä, että kysely ei välttämättä ole tavoittanut vanhempaa väestöä alueelta, sillä kysely toteutettiin verkkokyselynä. Kuitenkin vastauksia on saatu kattavasti, ja vastauksia on saatu melko laajasti eri ikäryhmistä kysymyksen 1.2 (kuva 2.) perusteella.

Asukaskysely toteutettiin hankkeen suunnittelun alkuvaiheessa, joten vastaukset kuvaavat siihen ajankohtaan sidottuja näkemyksiä. Muuna ajankohtana kerätyt tulokset voisivat näyttäytyä erilaisina.

5 Yhteenveto

Taustatiedot

Kyselyyn saatiin yhteensä 247 lähetettyä vastausta. Kyselyllä tavoitettiin tavoitteen mukaisesti lähialueen asukkaita ja loma-asukkaita niin Mänttä-Vilppulan kuin Keuruun kaupunkien alueelta. Suurin osa vastaajista asuu oman arvionsa perusteella alle 5 km etäisyydellä lähimmistä alustavista tuulivoimalapaikoista. Eniten vastaajia tavoitettiin Mänttä-Vilppulasta, Kolhon alueelta, ja toiseksi eniten Keuruulta, Riihon alueelta. Suurin osa vastaajista on yli 40-vuotiaita, ja alle 40-vuotiaita tavoitettiin verrattain vähemmän.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan suhtautumistaan tuulivoimaa koskeviin väitteisiin. Suurin osa vastaajista pitää tuulivoimaa parempana vaihtoehtona tuottaa energiaa kuin fossiilisia energialähteitä. Lisäksi vastaajat näkivät hyvänä sen, että Suomi vähentää riippuvuuttaan tuontienergiasta. Kuitenkin suurin osa vastaajista on eri mieltä siitä, että seudullisesta näkökulmasta tuulivoimalla on positiivisia vaikutuksia.

Alueen nykyinen käyttö ja merkitys

Hankealueella liikutaan niin päivittäin, viikoittain, kuukausittain kuin tätä harvemmin. Pääasiassa hankealueella liikkuminen perustuu luonnonympäristöön tukeutuvaan virkistyskäyttöön. Annettujen vastausten perusteella hankkeen vaikutusalueella pääasiassa retkeillään, ulkoillaan tai tarkkaillaan luontoa (noin 71 % vastaajista), marjastetaan tai sienestetään (noin 66 % vastaajista) sekä rauhoitetaan ja rentoudutaan (noin 61 % vastaajista).

Hankealueella sijaitsee paikallisesti tärkeä virkistysalue Hyvärisenlammen ympäristössä. Lisäksi hankealueella sijaitseva Silmäkkeensuo on tärkeä marjastus-, sienestys-, ulkoilu- ja retkeilypaikka. Myös Metsomäelle on merkitty useampia ulkoilu- ja retkeilymerkintöjä. Hankealueelle on osoitettu useampia metsästysmerkintöjä ja hankealueen läpi kulkee tärkeä paikallinen tie, Riihontie/Loilantie. Muu hankealueelle sijoittuva tiestö on myös virkistyskäytössä. Hankealueen ympäristöön sijoittuu myös useita virkistysmerkintöjä. Tärkeitä kohteita ovat muun muassa Kolhon taajaman alueet, Riihon kylä ja Himaan luontokohteet, Ukonselkä saarineen ja rantoineen.

Hankealueelle sijoittuvat matkailun merkinnät kuvaavat pääosin matkailun näkökulmasta tärkeitä virkistyskohteita. Eniten tällaisia kohteita sijoittuu Hyvärisenlammelle tukeutuen sen virkistyskohteisiin ja -reitteihin. Hankealueen ympäristöön puolestaan sijoittuu laaja-alaisesti majoituksen kohteita, kuten lomamökkejä. Kolhon taajaman palvelut ja alueen virkistyskohteet on nostettu vastaajien merkinnöissä tärkeäksi myös alueen matkailun kannalta.

Muut alueen elinkeinoihin liittyvät kohteet sijoittuvat pääosin hankealueen ympäristöön. Hankealueella elinkeinotoiminta perustuu vastaajien antamien merkintöjen perusteella metsätalouden harjoittamiseen. Riihon alueen merkinnät kuvaavat muun muassa hevostiloja, kuten ratsu-, ravi-, kasvatus- ja jalostustoimintaa, lypsykarjatiloja tai muita maatiloja, kaalinviljelyä ja siihen liittyvää tehdastoimintaa sekä matkailun majoituspalveluita. Kolhon taajaman alueen merkinnät kuvaavat muun muassa maatiloja, kuten lypsykarja- tai lammastiloja.

Arviot vaikutuksista

Suurin osa vastaajista on arvioinut kaikki tuulivoimahankkeen vaikutukset kielteisinä, lukuun ottamatta vaikutuksia toimeentulomahdollisuuksiin, vaikutuksia moottorikelkkailuun ja levennettävien ja parannettavien teiden synnyttämiä vaikutuksia. Kaikki vaikutukset huomioon ottaen tuulivoimahankkeen kokonaisvaikutus on arvioitu suurimman osan vastaajista mukaan olevan erittäin kielteinen, noin 69 %.

Eniten hyötyjä hankkeesta nähdään vastaajien perusteella muodostuvan kiinteistöverotuloista, energiatuotannon päästöjen vähenemisestä sekä siitä, että tuulivoima säästää luonnonvaroja. Kuitenkin suurin osa vastaajista kokee, että hankkeesta ei synny merkittäviä hyötyjä. Puolestaan merkittävimmät haitat ovat maisemamuutos, vaikutukset asumisviihtyvyyteen ja melu.

Vaihtoehdot

Vastaajista noin 78 % vastustaa hanketta, noin 13 % kannattaa hanketta ja noin 4 % kokee, että hankkeella ei ole merkitystä itselleen. Pääosin vastaajat kokevat, että hanke on herättänyt heissä ensisijaisesti negatiivisia tunteita, kuten huolta tai ärtymystä.

Vastaajilta kysyttiin, parantaisivatko lievennyskeinot hankkeen hyväksyttävyyttä. Noin 58 % kaikista vastaajista on sitä mieltä, että lievennyskeinot eivät parantaisi hankkeen hyväksyttävyyttä, ja noin 13 % kaikista vastaajista on sitä mieltä, että esitetyt vaihtoehdot ovat hyvät, eikä lieventämiskeinoille ole tarvetta. Esitetyistä lievennyskeinoista suosituin vaihtoehto on kaava-alueen sijainnin muuttaminen toisaalle Mänttä-Vilppulan kunnassa.

Vastaajat pystyivät valitsemaan ruudukosta hankealueen osia, joihin eivät toivo tuulivoimaloita. Annettujen vastausten perusteella tuulivoimaloiden sijaintia toivotaan muutettavaksi suurimman osan vastaajista mukaan pois kuntarajan läheisyydestä sekä hankealueen eteläosista, erityisesti Metsomäen tuntumasta. Kuitenkin merkittävä osuus valinnoista kattaa koko ruudukon.

Prosessi, osallistuminen ja vuorovaikutus

Suurin osa vastaajista on samaa mieltä siitä, että hanke on lisännyt kuntalaisten keskustelua yhteisistä asioista sekä, että hanketta kohtaan osoitettu kritiikki on asiallista. Suurin osa vastaajista on eri mieltä siitä, että kokee voivansa vaikuttaa tuulivoimahankkeen suunnitteluun.

Yli puolet vastaajista, noin 70 %, on kuullut hankkeesta jo aiemmin ja noin 30 % vastaajista kuulee hankkeesta ensimmäistä kertaa asukaskyselyyn vastatessaan. Suurin osa vastaajista on lukenut hanketta koskevia mielipide- tai lehtikirjoituksia, lukenut hankkeesta ELY-keskuksen, kunnan tai Eurowind Energy Oy:n nettisivuilta ja keskustellut hankkeesta lähiympäristön asukkaiden kanssa. Suurin osa vastaajista ei ole osallistunut hankkeesta käytävään julkiseen keskusteluun, osallistunut hankkeesta järjestettyihin yleisötilaisuuksiin, lähettänyt kirjallista palautetta tai neuvotellut hankealueen maanvuokrasopimuksista. Noin 62 % vastaajista tietää, mistä löytää tarvittaessa lisätietoja hankkeesta. Noin 57 % ei tiedä kehen voi ottaa yhteyttä hankkeeseen liittyen.

Vastaajat jättivät useita kysymyksiä ja lisätietotarpeita. Lisätietotarpeet liittyivät muun muassa hankkeen aikatauluun, vaikutusten arviointiin ja selvityksiin, tiedotukseen liittyviin asioihin, korvauksiin ja kyselyn tuloksiin. Vastaajat jättivät lisäksi muita kommentteja kyselyyn ja hankkeeseen liittyen.

Vastaajat pystyivät jättämään toiveen, miten muuten haluaisivat osallistua hankkeeseen. Useampi vastaaja toivoi, että hanke keskeytetään. Muutama vastaaja toivoi, että alueen asukkaille järjestetään tutustumiskäynti jollekin olemassa olevalle tuulivoimala-alueelle. Myös avointa ja selkeää tietotusta sekä ohjeita kirjallisen mielipiteen välittämiseen toivottiin.